

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Kleist, Heinrich von.; ved Heinrich v. Kleist ;
oversat af A.E. Boye.

Titel | Title:

Prinds Friedrich af Homburg : et Skuespil i fem
Acter

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : C.A. Reitzels Forlag, 1826

Fysiske størrelse | Physical extent:

135 s.

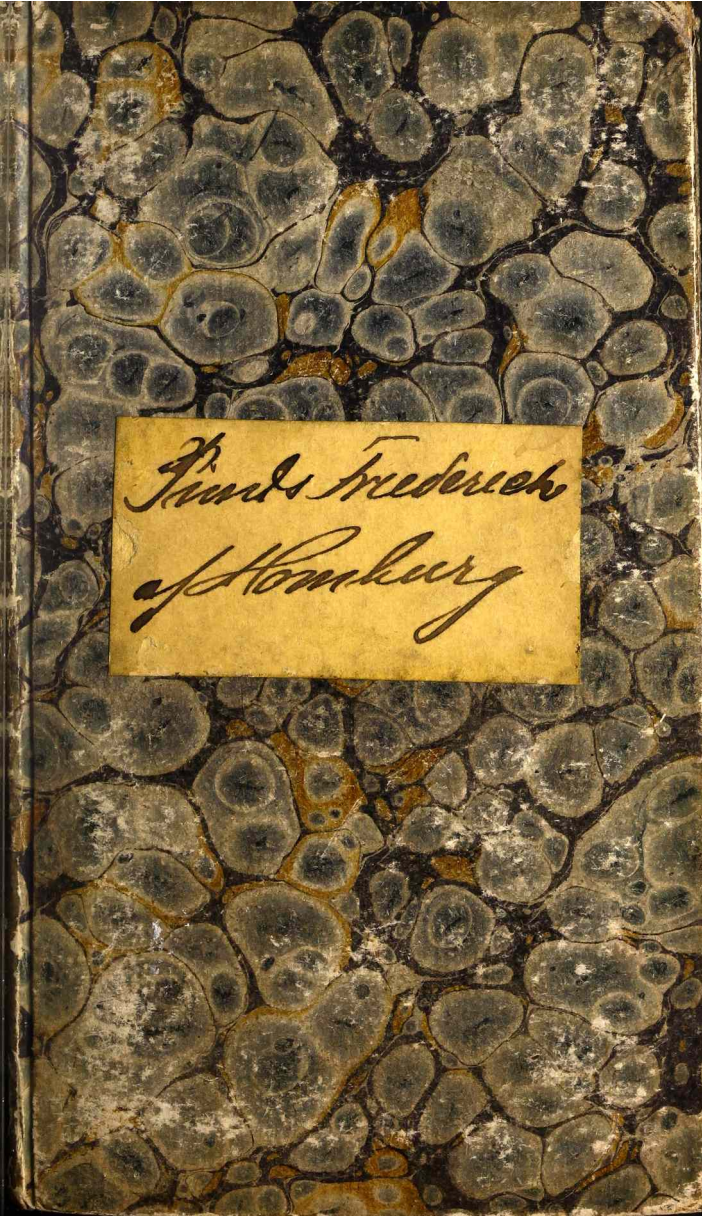
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

The image shows the front cover of an old book. The cover is decorated with a marbled paper pattern, specifically a 'stone' or 'shell' pattern, featuring large, irregular, rounded shapes in shades of grey, blue, and brown, separated by darker, more intricate veins. A rectangular, light-colored paper label is pasted onto the center of the cover. The label contains the title 'Hans Frederick of Homberg' written in a cursive script. The paper of the label shows signs of age, including slight discoloration and wear at the edges.

Hans Frederick
of Homberg

56,-44 80 [rev. 00361]

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130001538021

Hohenrollern

Hr Seemann

aus Frankfurt d. 26. März 1827

G. Hays.

Prinds Friedrich af Homburg.

Et Skuespil i fem Acter

ved

Heinrich v. Kleist.

Oversat

af

A. E. Boye.

Kjøbenhavn.

Paa Boghandler C. A. Reitzels Forlag.

Trykt hos Conc. Bøgerfor P. S. Martin.

1826.

THE NATIONAL ARCHIVES

1917 and 1918

1917 and 1918

1917 and 1918

1917 and 1918

ERSTADTIN 656

977209 G
1850

Personer.

Friedrich Wilhelm, Churfyrste af Brandenburg.

Churfyrstinden.

Prindsesse Natalie af Dranien, hans Niece, Chef
for et Dragonregiment.

Feldmarschal Dörfling.

Prinds Friedrich Arthur af Homburg, General
ved Rytteriet.

Oberst Rottwitz, ved Prindsessen af Draniens Re-
giment.

Hennings,) Oberster ved Infanteriet.

Grev Truchsz,)

Grev Hohenzollern, af Churfyrstens Suite.

Ritmester von der Goltz.

Grev Georg v. Sparren,)

Estranz,)

Siegfried v. Mörner,) Ritmestere.

Grev Reusz,)

En Bagtmester.

En Bonde og hans Hustrue.

Officerer. Corporaler og Ryttere. Hofcava-
lierer. Hofdamer. Pager. Heidukker.
Domestiker cc. Folk af alle Aldere og Køn.

(Tiden 1675.)

Med Hensyn til Opførelsen ere nogle Foranbringer for-
retagne i Begyndelsen af 1ste Act's 1ste Scene, hvilke
blot for Læserne vilde været ufoernodne. Men ogsaa her
er intet af den fortraffelige Digter selv udeladt, og i det
Øvrige er dette hans udmærkede Værk giengivet med al
den Trofasthed og Værdighed, der stod i Oversætterens Magt.

Første Act.

Første Scene.

Fehrbellin. Slotshaven i gammelfransk Smag. I Baggrunden sees Slottet, hvorfra en Terrasse (Rampe) gaaer ned. Maaneklar Nat.

Prindsen af Homburg (med blottet Hoved og Bryst, halv vaagen halv sovende, sidder under en med en Bænk omgiven Eeg i Forgrunden og binder sig en Krands). Churfyrsten, Churfyrstinden, Prindsesse Natalie, Grev Hohenzollern, Ritmester Golz og Andre (træde sagte ud fra Slottet og see fra Terrassens Gitterværk ned paa ham). P a g e r med Fakler.

Efter en kort stum Scene, hvori Grev Hohenzollern gjør Churfyrsten og Damerne opmærksomme paa Prindsen, træde alle ned ad Terrassen og blive staaende ved dens Fod.

Churfyrsten.

En Nattevandrer siger du? — Og hvem?

Grev Hohenzollern.

Prindsen af Homburg, vores tappre Fætter —

Med Hensyn til Opførelsen ere nogle Forandringer for-
retagne i Begyndelsen af 1ste Act's 1ste Scene, hvilke
blot for Læserne vilde været ufoødnne. Men ogsaa her
er intet af den fortræffelige Digter selv udeladt, og i det
Øvrige er dette hans udmærkede Værk giengivet med al
den Trofast og Værdighed, der stod i Oversætterens Magt.

Første Act.

Første Scene.

Fehrbellin. Slotshaven i gammelfransk Smag. I Baggrunden sees Slottet, hvorfra en Terrasse (Rampe) gaaer ned. Maaneklar Nat.

Prindsen af Homburg (med blottet Hoved og Bryst, halv vaagen halv sovende, sidder under en med en Bænk omgiven Ege i Forgrunden og binder sig en Krands). Churfyrsten, Churfyrstinden, Prindsesse Natalie, Grev Hohenzollern, Ritmester Golz og Andre (træde sagte ud fra Slottet og see fra Terrassens Gitterværk ned paa ham). Pager med Fatter.

Efter en kort stum Scene, hvori Grev Hohenzollern gjør Churfyrsten og Damerne opmærksomme paa Prindsen, træde alle ned ad Terrassen og blive staaende ved dens Fod.

Churfyrsten.

En Nattevandrer siger du? — Og hvem?

Grev Hohenzollern.

Prindsen af Homburg, vores tappe Fætter —

Churfyrsten.

Vor unge General, Prinds Friedrich Arthur — ?

Hohenzollern.

Han selv, min Fyrste! Han som nyelig kief,
 I Spidsen for dit markste Rytterie,
 I trende Dage munter har forfulgt
 Den svenske Hær paa Flugten. Først i Dag
 I Hast og aandeløs han kom tilbage
 Til Hov'daquarteret her i Gehrbellin.

Churfyrsten.

Men strax derpaa gav jeg ham jo Befaling,
 Kun at forblive her i trende Timer
 For Fourageringen, og ufortøvet
 At rykke atter frem med Rytteriet
 Til hen mod Hackelbiergene, mod Wrangel,
 Som søger at forskandse sig ved Rhinen.

Hohenzollern.

Den Ordre blev og udført, ædle Fyrste —

Churfyrsten.

Men Prindsen, Generalen?

Hohenzollern.

Han, saasnart

Han efter Planen havde instrueret
 Tilborligt de ham undergivne Chefer
 Til Afmarschering Klokken ti i Aftes,
 Sig fastede paa Leiet, for at hvile
 De trætte Lemmer lidet. Thi til Sløget,

Som venter os ved Morg'nens første Straaler,
Han vilde styrke sig til Liv og Siel.

Churfyrsten.

Nu, det er sandt, det har jeg hørt —

Hohenzollern.

Da Tiden

Nu nærmer sig, og opmarscheert paa Sletten
Ved Byen her alt hele Corpset holder,
Da savnes — hvem? Prinds Homburg, Generalen.
Den gamle Oberst Kottwitz bryder op
Og afmarscherer til bestemte Tid
Med hele Rytteriet efter Ordren —
End sees Prinds Generalen intetsteds!
Med Fakler, Lys og Lygter søges Helten —
Og findes — hvor? —

(tager Faklen fra en Page.)

Her paa en Bænk i Haven,

Som Nattevandreren lokket hid i Sovne
Af Maanestinnen, spysselfat i Dromme
Med selv sin Efterslægt at forestille,
Og binde selv sig Wrens høie Krands.

Churfyrsten.

Hvorledes?

Hohenzollern.

Ja, i Sandhed, høie Fyrste!

Du troede aldrig for hvad jeg fortalte
Om hans Søvnngiengerie — See det nu selv!

(gaaer et Stykke længere frem og holder Falken
mod Prindsen.)

Churfyrsten

(følger nogle Skridt efter).

Men sover han? — Umuligt!

Hohenzollern

(gaaende tilbage og givende Falken fra sig igien).

Dybt han sover!

Kald ham ved Navn, saa styrter han til Jorden.

(Pause.)

Churfyrstinden.

Den unge Mand maa være syg, i Sandhed!

Prindsesse Natalie.

Man skulde hente Lægen —

Churfyrstinden.

Visselig,

Til Hielp han burde kommes, heller end
Utidig Spot at drive med hans Svaghed.

Hohenzollern.

Ved Himlen, mine medynksfulde Damer!
Han er ei syg, saa sund og frisk som jeg!
Hans gode Helbred Svensken faaer at føle
Imorgen naa vi træffer ham i Marken.
Troer mig, det er ei meer, ei mindre end
En fæl Uvane, en Vanart i Blodet.

Churfyrsten.

I Sandhed! Jeg har holdt det for en Fabel!
Kom, mine Venner! lader os betragte
Ham lidet nærmere.

(Alle nærme sig.)

En Hofcavalier (til Pagerne).

Tilbage der

Med Fakterne!

Hohenzollern.

Vist ikke! lad dem kun!

Den hele Bye kan for gaae op i Luer
End vaagne ham. Han er saa solesles
Som Diamanten i hans Ring paa Fingren.

(De omgive ham; Pagerne lyse.)

Churfyrsten.

Hvad fletter han for Dviste? — Er det Piil?

Hohenzollern.

Hvad Piil? Nei, Herre, Laurbær! Laurbær!
Som han paa Malerierne har seet det
I Baabensalen i Berlin.

Churfyrsten.

Hvor fandt han

Vel Laurbær her i mine Markers Sand?

Hohenzollern.

Saa det maa Himlen vide, ikke jeg!

Hofcavalieren.

Imellem andre udenlandske Planter
Opelstes Laurbærtræt her i Haugen.

Churfyrsten.

Ved Himlen sølsomt! — Dog — kanſkee jeg veed
Hvad nu den unge Daars Bryſt bevæger.

Hohenzollern.

Slaget i Morgen er det, høie Fyrſte!
Han ſeer i Vanden Stiernekigerne
Alt ſlynge ham en Seierskrands af Gole.
(Prindsen beſkuer ſin Krands.)

Hofcavalieren.

Nu er han færdig!

Hohenzollern.

Skade, evig Skade
At her er intet Speil ved Haanden nu!
Forfængelig han vilde ſtille ſig
Derfor, og prøve Krandsen, ſom en Pige
Sit Hovedtoi, hvordan det ſidder beſt.

Churfyrsten.

Jeg maa dog ſee hvorvidt han driver det!

(Churfyrſten tager ham Krandsen af Haanden;
Prindsen rødmer og ſeer paa ham. Churfyrſten
tager ſin Halskiede af, ſlynger den om Krandsen
og leverer denne til Prindsessen; Prindsen
ſtaaer raſt op. Churfyrſten viger tilbage med
Prindsessen, ſom holder Krandsen i Beiret;
Prindsen følger hende med udſtrakke Arme.)

Prindsen (hvidſkende).

Natalie! Min Pige! O min Brud!

Churfyrsten

(med Natalie, steds ubvigende ham; til de Andre).

Bort!

~~Hohenzollern.
Snapper Daaren vilde
Hofcavalieren.~~

Sig. —

Hvad siger han?

(Alle stige op ad Terrassen.)

Prindsen.

Friedrich! Min Fyrste! Fader!

Hohenzollern (ved sig selv).

~~Død og Dødem!~~

Churfyrsten

(trækkende sig baglænds bort med Natalie).

Nu hurtigt, aabner Dørene!

Prindsen.

Min Moder!

Hohenzollern.

~~Den Russer!~~

Churfyrstinden.

Hvem kalder han saaledes?

Prindsen (gribende efter Krandsen).

O Elste! Hvi undgaaer du mig? Natalie!

(Han snapper en Handske af Prindsessens Haand.)

Hohenzollern.

Himmel og Jord! Hvad var det, som han tog?

Hofcavalieren.

Krandsen?

Natalie.

Nei! Nei!

Hohenzollern (aabner Slotsdørene).

Træd hurtigt ind, min Fyrste!

At Billedet ham atter brat forsvinder!

Churfyrsten.

Der bliver intet af, Hr. Prinds af Krandsen!

Der bliver intet af! Vi sees imorgen

I Slaget atter, om dig saa behager!

I Dromme naaer man ikke flige Ting!

(Alle gaae ind. Dørene flyve raslenbe i for Prindsen. Pause.)

Anden Scene.

Prindsen af Homburg

(bliver staaende et Diebliø ved Døren, med Udtryk af Forundring; stiger derpaa ned ad Terrassen, grundende, med Haanden, hvori han holder Handsken, tagt paa Panden; vender sig om, naar han er nede og seer atter op til Slotsdørene).

Tredie Scene.

Grev Hohenzollern (træder ud giennem en Gitterdør forneben). En Page (følger ham).

Prindsen af Homburg.

Page (sagte).

Hr. Greve! Hør dog! Naadigste Hr. Greve!

Hohenzollern.

Hvad nu?

Pagen.

Churfyrsten har befalet mig,
At sige Eder, at naar Prindsen vaagner
Maa intet Ord fortælles ham om Spøgen,
Hans Naade nys har tilladt sig med ham.

Hohenzollern.

Ei videre? Ih det begreb jeg selv!

(Pagen gaaer.)

Fjerde Scene.

Grev Hohenzollern. Prindsen af
Homburg.

Hohenzollern

(i det han i nogen Graastand stiller sig bag Prindsen,
der endnu stedse ufravendt seer op mod Slottet).

Arthur!

(Prindsen styrter omkulde.)

Der ligger han; en Kugle traf ei bedre!

(nærmer sig ham.)

Nu er jeg dog nysgierrig for at vide
Hvad han vil finde paa for at forklare
Hvi han har lagt sig til at sove her.

(boier sig over ham.)

Arthur! Siig er du gal? Hvad gjør du her?
Hvor kommer du saa silbdigt her om Natten?

Prindsen.

Ei, kiere!

Hohenzollern.

Nu, forsand, det maa jeg sige!

Cavalleriet, som du commanderer,

Alt for en Time siden er paa Marschen

Og du i Haven ligger her og sover.

Prindsen.

Hvilket Cavallerie —?

Hohenzollern.

Rosakkerne! —

Saa sandt jeg lever, har han ei forglemt,

Han er det markske Rytteries Chef?!

Prindsen (reiser sig).

Hurtigt! Min Hielm! Min Rustning!

Hohenzollern.

Ja hvor er den?

Prindsen.

Til Høire, Heinz, til Høire; hist paa Stolen!

Hohenzollern.

Paa Stolen? Hvor?

Prindsen.

Der synes mig jeg lagde —

Hohenzollern (seer paa ham).

Saa tag den da paa Stolen smukt igien.

Prindsen.

Hvad er det for en Handske?

(betragter Handsken, som han holder i Haanden.)

Hohenzollern.

Veed jeg det? —

(sagte.)

Fordømt! det er Prindsessens Handske, som
Han ubemærkt af Armen hende drog.

(afbrydende.)

Nu frisk! Hvi nøler du? Afsted!

Prindsen (kaster Handsken bort igien).

Strax! strax! —

Hei, Frands! den Skurk, som skulde vække mig —

Hohenzollern (betragtede ham.)

Nei han er rasende!

Prindsen.

Min bedste Henrich!

Jeg sværger dig, jeg veed ei hvor jeg er.

Hohenzollern.

I Fehrbellin! Du sandsekløse Drømmer;

I Fehrbellin, og i Slotshaven er du!

Prindsen (sagte).

Fortrædeligt! Saa har jeg atter vanket om

I Maan'skin uden selv at vide det!

(fatter sig.)

Altgiv! Nu husker jeg — Du veed, igaar

Man kunde fast ei holde ud i Sengen

For Hede; see, da sneeg jeg mig udmattet

Bansmægtende, i Haven, og mens Natten,

De blonde Lokker dryppende af Vellugt,

Saa huldt mig favned' som en Perser. Brud
 Den elskte Brudgom, lagde jeg mig ned
 Her i dens kielige og lune Skiod.
 — Hvad er nu Klokken vel?

Hohenzollern.

Halv tolv paa Slaget.

Prindsen.

Du siger Eskadronerne brød op?

Hohenzollern.

Forskaaer sig! Klokken ti; alt efter Planen!
 Og uden al Tvivl har nu Regimentet
 Prindsessen af Dranien alt naaet,
 I Spidsen for de andre, Høiderne
 Ved Hackelwig, hvor de imorgen skal
 Mod Wrangel dække Hærens stille Opmarsch.

Prindsen.

Nu vel! Den gamle Kottwig fører dem,
 Og kender hele Marschens Diemeed.
 Jeg havde overalt tilbage maattet
 Strax efter Midnat her til Hov'dqvarteret,
 Da end Parolen skal uddeeles der.
 Det altsaa bedre var, jeg blev her strax.
 Kom, lad os gaae! — Churfyrsten veed vel intet?

Hohenzollern.

Oh hvad! Han sover alt for længe siden.

(De ville gaae; Prindsen standser, vender sig om,
 og tager Handsken op.)

Prindsen.

Af hvilken sølsom Drøm jeg havde mig! —
 Mig bares for, som pludseligt et Slot,
 Af Guld og Sølv høit straalende, sig aabned',
 Og høit fra Marmortrappen nedsteeg til mig
 Den hele Kreds af alle mine Kiere,
 De Menneſker, mit Hierte elsker meeft:
 Churfyrſten og Fyrſtinden og den — tredie,
 — Hvad hedder hun dog?

Hohenzollern.

Hvo?

Prindsen (ſynes at ſøge).

Hun — hvem jeg mener!

En Døvsødt vilde kunne nævne hende!

Hohenzollern.

Platen?

Prindsen.

D viſt ei! viſt ei!

Hohenzollern.

Ramin da?

Prindsen.

Nei, nei, min Ven!

Hohenzollern.

Bork altsaa? Winterfeld?

Prindsen.

Nei, nei; jeg beder dig! Du bliver Perlen

Ei vaer for Ringen, ſom indfatter den.

Hohenzollern.

Saa tael, for Pokker! Kan jeg spaae af Miner?

— Hvad for en Dame mener du?

Prindsen.

Det er

Det samme! Navnet glemtes, da jeg vaagned',

Og Drømmen kan forstaaes foruden det.

Hohenzollern.

Vel! Saa tael vid're!

Prindsen.

Men forstyr mig ikke! —

Og han, Churfyrsten, med sin Jovis-Pande,

I Haanden holdt en Krands af Laurbærlov:

Han lige for mit Nafn stiller sig

Og, for at sætte reent min Siel i Flamme,

Omvinder Krandsen med den gyldne Riede,

Der hænger om hans Hals, og rækker nu

Den, for at sættes om mit Hoveds Lokker,

Til — o min Ven!

Hohenzollern.

Til hvem?

Prindsen.

O Ven!

Hohenzollern.

Nu tael dog!

Prindsen.

Det har maaffee dog været Frøken Platen.

Hohenzollern.

Hvorledes? Platen? — Som er nu i Preussen?

Prindsen.

Ja Platen. Rigtig. Eller vel Ramin?

Hohenzollern.

Ah hvad Ramin! Hun, som har ilbrødt Haar! —

Platen, med de violblaae Hielmste Dine!

Hun, veed man, staaer dig an.

Prindsen.

Hun staaer mig an. —

Hohenzollern.

Nu hende var det, som dig rakte Krandsen?

Prindsen.

Hoit, liig Navnkundighedens Genius,

Hun hæved' Krandsen, hvorum Rieden følged',

Som for at krone en udbø'lig Helt.

I ubeskrivelig Henrykkelse

Jeg strækker Hænderne for den at tage,

Dg vil for hendes Fødder kaste mig.

Men som en Duft, der svæver over Sletten,

Sig ved en kraftig Lufnings Vande hæver,

Udbiger Skaren mig ad Trappen op,

Dg Marmortrappen, da jeg den bestiger,

Mod Himlens Port sig strækker uden Ende;

Jeg griber ængstlig om mig, for at holde

En af de Dyrebare dog tilbage.

Omsonst! Slotsporten aabnes pludseligt,

Et Lyn, der hvisler fra det Inderste, bortslaaer dem,
 Og Porten lukker atter sig med Bragen:
 Ikkun en Handske stryger jeg i Flugten
 Det søde Drømmebilled raskt af Armen, —
 Og, gode Guder! da jeg vaagner, holder
 Jeg virkelig en Handske i min Haand!

Hohenzollern.

Jh see! — Og altsaa troer du nu, at Handsken
 Maa være hendes?

Prindsen.

Hvis?

Hohenzollern.

Jh Froken Platens!

Prindsen.

Sa Platens, Rigtig. Eller vel Ramins? —

Hohenzollern (leer).

Du Skielm, med dine aandelige Syner!

Hvo veed om ikke fra en Hyrdetime,

Lysvaagen her med Riød og Blod tilbragt,

Du holder Handsken i din Haand som Pant!

Prindsen.

Hvad! jeg? Nei ved min Elskov —!

Hohenzollern.

Ei for Polker!

Mig ligemeget, enten det er Platen,

Eller Ramin! Paa Søndag Posten gaaer,

Saa kan du hurtigt ved et Brev erfare

Om vel din Skionne mangler denne Handffte. —
Men Klokken er alt tolv. Vi maae afsted!

Prindsen (i Tanker).

— Ah du har Ret. La lad os gaae til Sengs.
Men hvad jeg vilde sige, kiere Ven,
Er Churfyrstinden end her med sin Niece —
Med den elskværdige Prindsesse af
Dranien, som nyeligt kom til Leiren?

Hohenzollern.

Hvi spørger du om det? — Jeg troer i Sandhed —

Prindsen.

Hvi jeg spørger? Ved du ei jeg har
Udgivet tred've Ryttere til at
Ledfage dem igien fra Krigens Egne?
Ramin har jeg beordret —

Hohenzollern.

Ja ja vist!

De er' alt borte, eller reise strax.
Ramin har i det mindste holdet længe
Marschfærdig ved Portalet. Lad os gaae!
Seg vil mig hvile lidet end før Slaget.
(begge gaae.)

Femte Scene.

Sael i Slottet. Man hører Skud langt borte.

Churfyrstinden og Prindsesse Natalie
(i Reiseklæder, ledsagede af en) Hofcavalier
(træde ind og sætte sig ved en Side). Hofdamer.
(Derefter) Churfyrsten, Feldmarschal
Dörfling, Prindsen af Homburg (med
Handſken i Colletten), Greven af Hohen-
zollern, Grev Truchſesſz, Oberst Hen-
nings, Ritmester von der Goltz og flere
andre, Generaler, Oberster og Officerer.

Churfyrsten.

Hvorfra den Skydning? — Er det maaskee Gdsk?

Feldmarschal Dörfling.

Ja det er Oberst Gdsk, min Herre Fyrste!
Som gik igaar foran med en Colonne.
Han har alt sendt en Officeer, for at
Berolige og underrette Dig.

De Svenske rykke frem med tusind Mand
Til Hackelbiergene; dog Gdsk staaer inde
For disse Bierge og anmoder Dig
Ved mig, kun at gaae frem med dine Tropper
Som alt han havde Biergene besat.

Churfyrsten (til Officererne).

I Herrer, Feldmarschallen kender Planen

Til Slaget; tager Eders Blyant frem

Og hav den Godhed at antegne den.

Officererne forsamle sig om Feldmarschallen paa
den anden Side og tage deres Tegnebøger frem.

Churfyrsten

(vender sig til Hofcavalieren).

Er alt Ramin der? Er der alt kiørt frem?

Hofcavalieren.

Strax, Eders Naade! — Nu der spændes for.

Churfyrsten

(sætter sig paa en Stool bag Churfyrstinden og Prindsessen).

Ramin skal min Elisa trygt ledsage,

Med tred've gode Ryttere, paa Weien.

J gaae til Kalkhuhns, til min Cantslers Slot

Bed Havelberg, hiinsides Havelfloden,

Hvor ingen Evenst nu meer sig lader see.

Churfyrstinden.

Er Færgen blevet atter sat istand?

Churfyrsten.

Bed Havelberg? — Ja det er foranstaltet.

Desuden er det Dag for J den naae.

(Pause.)

Natalie er saa stille, siig hvad feiler

Mit søde Barn?

Natalie.

Jeg gruer, kierte Onkel!

Churfyrsten.

Dog er saa sikker du, min lille Datter,
Som i din Moders eget Skjød du laae.

(Pause.)

Churfyrstinden.

Naar tænker du vel at vi sees igien?

Churfyrsten.

Naar Gud mig skienker Seir — som vist jeg haaber —
Maaskee i en af disse Dage alt.

(Pager komme og dække et Frokostbord for Damerne. — Feldmarschal Dörfling dicterer. — Prindsen af Homburg, med Blyant og Tegnebog i Haanden, seer stivt paa Damerne.)

Feldmarschallen

(med et Papir i Haanden).

Den Plan, som Hans Durchlaughtighed har lagt
Til Slaget, mine Herrer, har til Hensigt,

"At nøde Fienden reent til at opgive

Broehovedet, hvortil han støtter sig

Ved Rhinen, og som dækker ham i Ryggen.

Den svenske Hær vil derved paa sin Flugt

Aldeles splittes. Oberst Hennings!" — Hennings!

Oberst Hennings.

Her, Excellence! (skrivende.)

Feldmarschallen.

"Skal med hoire Fløi,

Som hans Commando er i Dag betroet,

See til bag Fællekrattet i al Stilhed

At omgaa Fiendens venstre Floi, hvorefter
 Han raſt og hurtigt kaſter ſig imellem
 Ham og de trende Broer. Med Grev Truchß" —
 Grev Truchß!

Grev Truchſeßz.

Her! (ſkriver.)

Feldmarſchallen.

"Med Grev Truchß foreenet —

(ſtandſer lidet.)

Som midlertid paa Høiderne, ret over
 For Wrangel, med Kanonerne maa have
 Poſteret ſig —"

Grev Truchſeßz (ſkrivende).

"Kanonerne — poſteret —"

Feldmarſchallen.

Har I ſaaledes?

(bliver ved.)

"— ſkal han derpaa ſøge

At jage Svenſterne i de Moradſer,
 Der ligge bag ved deres høire Floi."

En Heiduk (kommer).

Der er kiørt frem.

(Damerne reiſe ſig.)

Feldmarſchallen.

"Prindsen af Homburg, ſom —

(ſtandſer da Prindsen ikke ſvarer.)

Churfyrsten

(reisende sig med Damerne).

Er Kamin dernede?

Heiducken.

Ja med Rytterne.

(gaaer.)

(Herfaberne tage Afsted med hinanden.)

Grev Truchsess (Kri vende).

"Der ligge bag ved deres høire Fløi."

Feldmarschallen.

"Prindsen af Homburg" —

Hvor er Prinds Homburg?

Hohenzollern (sagte).

Arthur!

Prindsen (farer op).

Her!

Hohenzollern.

Men er

Du gal?

Prindsen.

Hvad har min Marschall at befale?

(Han rødmer, stiller sig hen med Blyant og Pergament og skriver.)

Feldmarschallen.

"Hvem Hans Durchlauchtighed og denne Gang,
Som sidst ved Rathenow, betroer Commando
Over det hele markiske Rytterie —

(standser.)

Dog uden at fornærme Oberst Rottwig,
Som med sit gode Raad vil staae ham bi —"

(halv høit til Ritmester Goltz.)

Er Rottwig her?

Ritmester von der Goltz.

Nei, Ederes Excellence,

Han sender mig for Ordren at modtage.

(Prindsen seer atter over til Damerne.)

Feldmarschallen (bliver ved).

"Skal stille sig med nævnte Rytterie

Ved Bondehøyen Hackelwig, paa Sletten,

Ret overfor de Svenskes høire Fløi,

Dog ganske udenfor Kanonstuds Bidde."

Goltz (skræver).

"Dog ganske udenfor Kanonstuds Bidde."

(Churfyrstinden binder Prindsessen et Tør-
klæde om Halsen. Prindsessen, som i det
samme vil trække sin Handske paa, seer sig om,
som om hun søgte noget.)

Churfyrsten

(træder hen til Prindsessen.)

Du savner noget, kære Datter —?

Churfyrstinden.

Søger

Du noget, min Natalie?

Natalie.

Jeg veed ei —

Min Handske, kære Tante —

(alle see sig om.)

Churfyrsten (til Hofdamerne.)

Vær saa god,

I Skionne, at opsege den.

Churfyrstinden (til Prindsessen.)

Du har den

I Haanden, Barn.

Natalie.

Den høire; men den venstre —

Churfyrsten.

Maaskee har du den glemt i Sovgemakket?

Natalie.

O kære Bork!

Churfyrsten (til Frøken Bork).

Brav hurtigt!

Natalie.

Paa Kaminen!

(Frøken Bork gaaer.)

Prindsen (sagte).

Min Herre og min Gud! Har jeg hørt ret!

(tager Handsken ud af Colletten.)

Feldmarschallen (seende i Papiret).

"Dog ganske udenfor Kanonfluds Bidde." —

(bliver ved.)

"Det Fyrstens Billie er" —

Prindsen.

Hun søger Handsken —!

(seer snart paa Handsken, snart paa Prindsessen.)

Feldmarschallen.

”Det Fyrstens Billie er udtrykkeligt,” —

Golz (frivende).

”Det Fyrstens Billie er udtrykkeligt,”

Feldmarschallen.

”At Prindsen, hvilken Bending ogsaa Slaget
End maatte tage, ei fra Stedet viger,
Som er anvist ham,” —

Prindsen (sagte).

— Hurtigt! jeg maa prøve

Om det er den!

(Han lader Handsken falde tilligemed sit Lommevær-
klæde; dette tager han op igien, Handsken lader
han ligge saaledes, at den let sees.)

Feldmarschallen

(noget overrasket ved Prindsens Udfærd).

Har Hans Durchlauchtighed Hr. Prindsen hørt det?

Hohenzollern (sagte).

Arthur!

Prindsen.

Her!

Hohenzollern.

Seg troer du er besejret!

Prindsen.

Her, min Feldmarschal!

(Han tager Blyant og Pergament frem igien.
Feldmarschallen seer et Dieblis spørgende
paa ham. Pause.)

Golz (efterat have skrevet).

"Ei fra Stedet viger,

Som er anvist ham," —

Feldmarschallen (vedblivende).

"førend Truchß og Hennings" —

Prindsen

(sagte til Ritmester Golz, i det han seer i hans Tegnebog).
Hvo? flere Golz! Hvad? Seg?

Golz.

Forstaaer sig! Ja!

Prindsen.

Fra Stedet ikke —?

Golz.

Rigtig.

Feldmarschallen.

Har I det?

Prindsen (høit).

"Fra Stedet ei, som er mig anvist, viger" —

(skriver.)

Feldmarschallen.

"Før Truchß og Hennings Fiendens venstre Fløi —

(standser lidet.)

"Saaledes har i Trængsel bragt, at den
 Sig styrter opløst paa hans høire ind,
 Og samtlige hans Tropper længer ei
 Kan holde Stand, men trænge sig forvirret
 Til Overbrevet hen, hvor det er Planen,
 I dets med Grave giennemskaarne Sumpe
 Reent at tilintetgiøre ham: Da Prindsen" —

Churfyrsten

(til Churfyrstinden og Prindsessen).

Giv Eders Arm mig! — Vager! lyser os!

Feldmarschallen.

"Da Prindsen skal Kanfare lode blæse."

Churfyrstinden

(da nogle Officerer complimentere hende).

Farvel, I Herrer! lad Jer ei forstyrre!

(Feldmarschallen complimenterer ligeledes.)

Churfyrsten (standser pludseligt).

See der! Der ligger Frol'nens Handske! Hurtigt!

En Hofcavalier.

Hvor?

Churfyrsten.

Der! Ved Prindsen, vores Fætters Fodder!

Prindsen.

Ved mine —? Saa? Saa det er Eders?

(han tager den op og bringer Prindsessen den.)

Natalie.

Min Prinds, jeg takker Eder.

Prindsen.

Er det Eder?

Prindsessen.

Ja det er min; den som jeg savnede.

(hun modtager den og trækker den paa.)

Ghurfyrstinden

(til Prindsen i det de gaae).

Lev vel! Lev vel! Held og Velsignelse!

Seer til, at snart og glad vi sees igien!

(Ghurfyrsten gaaer med Damerne. Hofdammer, Cavalierer og Pager følge.)

Prindsen

(staaer et Dieblis som lynslaaet; derpaa vender han med triumpherende Skridt igien tilbage til Office-
rernes Kreds).

"Da Prindsen skal Gansfare lade blæse." —

(lader som han færv.)

Feldmarschallen (seer i sit Papir).

"Da Prindsen skal Gansfare lade blæse. —

Men dog, at Rytteriets Indhug ei

Bed nogen Misforstand for tidligt fæer," —

(standser.)

Golz (færvende).

"Bed nogen Misforstand for tidligt fæer," —

Prindsen

(til Grev Hohenzollern, sagte, meget rørt.)

O Henrich!

Hohenzollern (fortrydelig).

Nu hvad har du for? Hvad er det?

Prindsen.

Hvad! Saae du intet?

Hohenzollern.

Intet! Vær dog stille!

Feldmarschallen (bliver ved).

"Vil Hans Durchlaughtighed vor Fyrste sende
Ham af sin Suite først en Officeer,
Der Dordre skal, mærk vel, udtrykkeligt
Ham bringe, naar han maa angribe Fienden.
Gør maa han ei Fanfare lade blæse."

(Prindsen staaer hensunken i Drømme.)

— Har I nu det?

Golz (Fribende).

"Gør maa han ei Fanfare lade blæse."

Feldmarschallen (med høiere Røst).

Har Hans Durchlaughtighed Prindsen det?

Prindsen.

Hr. Marschal!

Feldmarschallen.

Om I har skrevet?

Prindsen.

— Om Fanfaren?

Hohenzollern

(sagte, fortrydelig, med Eftertryk).

Fanfare! Bandsat! Ikke før end at —

Golz.

"Før end han selv" —

Prindsen (afbryder dem).

Ja vist! "Ei førend at — —
Dag, da skal han Tansfare lade blæse."

(Frivær. Pause.)

Feldmarschallen.

Jeg ønsker, mærk det, Baron Golz! at tale
Med Oberst Kottwitz, hvis det bli'r ham muligt,
Endnu før Træfningens Begyndelse.

Golz.

Det, Ederes Excellenz, skal jeg besørge.

(Pause.)

Churfyrsten (kommer tilbage).

Nu, mine Generaler, Oberster!

Det gryer ad Dag. — Har I nu tegnet op?

Feldmarschallen.

Vi ere færdige, min Fyrste! og Din Plan
Er punktligt meddeelt Dine Generaler.

Churfyrsten

(i det han tager Hat og Handsker).

Hr. Prinds af Homburg! Giv dig Tid og Roe!

Du veedst, at sidst ved Rhinens Bred du har

Forspildt mig tvende Seire; styr dig vel,

Og lad mig ei gaae glip og af den tredie,

Der gielder mig min Throne og mit Rige.

(til Officererne)

Nu følger mig! Hei, Frands!

(En Riddeknekt træder ind.)

Rast, Skimlen frem!

— Før Soel staaer op vil jeg i Slaget være.

(gaaer; Generaler, Oberster og de andre Officerer følge.)

Siette Scene.

Prindsen af Homburg

(trædende frem i Forgrunden).

Saa rul nu, Skiebne, paa din Kugle frem!

Dit Slæer i Dag et heldigt Windpust løfter,

At liigt et Seil det gunstigt bugner sig!

Alt, Lykke! har min Føse du berørt:

Du kasted', mens du lustig svæved' mig

Forbi, et Pant alt af dit Gyldhorn til mig:

Idag, du Guders Barn! du Flygtige!

Jeg griber dig paa Kampens Mark, og tømmer

Din hele Herlighed for mine Fødder:

Varst du endog med hyvfold stærke Kieder

Fastlænkter til de Svenskes Seiersvogn!

(gaaer.)

Anden Act.

Første Scene.

Walplads ved Fehrbellin.

Oberst Rottwitz, Grev Hohenzollern,
Ritmester Golz og andre Officerer ved
Cavalleriet.

Rottwitz (udenfor Scenen).

Holdt her! og stiger af!

Hohenzollern og Golz (komme ind).

Rottwitz (udenfor).

Hvo hjælper mig!

Hohenzollern og Golz.

Her, Gamle! her!

(naae igien ud.)

Rottwitz (som før).

Tak Børn! — Uf! Saa for Satan!

— En ædel Søn, til Biengiæld, hver af Eder
skal hjælpe, naar engang I falde sammen!

(han kommer ind; Hohenzollern, Golz og
andre følge ham.)

Saa vel, til Hest er jeg saa ung endnu, som for;
Men skal jeg af, er det som Liv og Siel
Skilsmisse holdt for aldrig meer at sees!

(seer sig om.)

Hvor er nu Hans Durchlaughtighed, vor Chef?

Hohenzollern.

Prindsen er strax hos dig.

Kottwitz.

Hvor er han nu?

Hohenzollern.

J Bondehyen reed han ind, som Krattet
Ved Siden flulde for dig. Strax han kommer.

En Officeer.

Jeg horer at hans Hest er faldet med ham

J Nat?

Hohenzollern.

Jeg troer det, ja!

Kottwitz.

Faldt Hesten med ham?

Hohenzollern (vendende sig om).

Det er hoist ubetydeligt! Hans Hest
Blev for en Rolle sty paa Beien, men
Han selv gleed let ved Siden ned og fik
Ei mindste Skade, som er værd at nævne.

Kottwitz

(stigende op paa en Høi).

See hvilken herlig Dag! — Saa sandt jeg lever,

Slig Dag Gud Herren skabde i sin Naade
 Til noget bedre, end at slaaes og myrde!
 Den skienne Morgenrødme farver Himlen,
 Og Fjelleserne slagre op med Lærken
 Til Priis og Jubel mod den klare Himmel!

Golz.

Min Oberst, fandt du Marschal Dörfling siden?

Kottwitz (gaaer frem).

For Ganden, nei! Hvad tænker Excellencen?
 Er jeg en Piil, en Fugl, en Tanke, at
 Han jager mig den hele Balplads rundt?
 Jeg søgte ham paa hvert et Sted jeg kunde,
 Ved Hackel. Høiderne jeg var hos vore
 Fortropper, og paa Sletten, hos vort Bagtozt,
 Men hvem jeg ikke fandt, var min Hr. Marschal!
 Saa reed til Ryttieriet jeg tilbage.

Golz.

Det vil fortryde ham. Det lod som end
 Han havde noget vigtigt at betroet dig.

Officeren.

Der kommer Hans Durchlauchtighed, vor Prinds.

Anden Scene.

Prindsen af Homburg (med et sort Baand
 om den venstre Haand). De Forrige.

Kottwitz.

Velkommen ædle Prinds, vor General!

See, mens du var i Byen har jeg her
Ophillet Rytterne i Dalens Krumning.
Jeg haaber, at du er tilfreds dermed.

Prindsen.

God Morgen, Rottwitz! Hvad du foranstalter
Er altid godt. — God Morgen, mine Venner!

Hohenzollern.

Hvad vilde du i Bondebyen, Arthur?
— Hvi saa alvorlig?

Prindsen.

Jeg — var i Capellet,
Som skimted' giennem Byens stille Krat. —
Just da vi drog forbi, lod Bedeflokken,
Da bares det mig for, at ogsaa jeg
Ved Alt'ret burde knæle for at bede.

Rottwitz.

Nu det er smukt! En ung gudfrøgtig Herre!
Troer mig, den Gierning, man med Bøn begynder,
Den krones og med Held og Fryd og Seier!

Prindsen (til Hohenzollern).

Hvad jeg nu vilde sige, Henrich, hør —

(trækker ham længer mod Forgrunden.)

Hvad var det egentligt, som vedkom mig
Blandt det, der ved Parolen blev dicteret?

Hohenzollern.

— Ja du var adspredt. Vel jeg mærked' det.

Prindsen.

Udsprebt, forvirret; jeg veed selv ei hvad!
 Dictering er mig aldrig ret tilpas. —

Hohenzollern.

— Til Lykke var der dengang just ei meget,
 Som angik dig. Thi Truchß og Hennings, seer du,
 Som commandere ved Infanteriet,
 De skal angribe først og aabne Slaget;
 Dig er allene paalagt, her i Dalen
 At holde med Cavalleriet opstilt
 Slagfærdig, til du Ordre faaer til Angreb.

Prindsen

(har staaet hensunken i Tanker; efter en Pause.)

— Besynderlige Hændelse!

Hohenzollern.

Hvad? hvilken?

(seer paa ham. — Et Kanonstød høres.)

Kottwitz.

Heida! Nu sidder op! Til Hest! Til Hest!
 Seer! Det er Hennings, nu begynder Slaget!
 (alle stige op paa en Høi.)

Prindsen.

Hvo er det? Hvad?

Hohenzollern.

Th, det er Oberst Hennings,
 Som alt angriber Wrangel hist i Ryggen.
 Kom hid, her kan du overflue Alt.

Golz (paa Søien).

Hvor frygteligt langs Rhinen han udvikler
Sin hele Masse!

Prindsen

(holder Haanden over Muet).

— Paa vor høire Floi?

Er Hennings der?

Første Officeer.

Ja, min durchlaughtige Prinds!

Prindsen.

Hvad nu? For Fanden! Hennings stod igaar
So netop paa Armeens venstre Floi?

(Fierne Kanonstød.)

Kottwitz.

Himmel og Jord! Seer! Wrangel virker nu
Med tolv Kanoner imod Oberst Hennings!

Første Officeer.

Det kan man kalde Skandser, det, de svenske!

Anden Officeer.

Ved Himlen, ja! Saa heit optaarned' at
De naae til Kirkeetaarnets Spids i Byen,
Der ligger bag dem.

(Stød i Nærheden.)

Golz.

Det er Truchß!

Prindsen.

Hvad Truchß?

Rottwitz.

Ja Truchß; som forfra kommer Hennings nu til Hielp.

Prindsen.

Hvor kommer Truchß i Dag i Centrum, Kiere?

(heftig Kanonade.)

Golz.

O Himmel, seer, mig synes Byen brænder!

Tredie Officeer.

J Sandhed! Der er Ild!

Første Officeer.

Den staaer i Luer!

Og Flammen hvirvler sig alt op om Taarnet!

Golz.

Gia! hvor Svenskens Ordonnantser flyve!

Anden Officeer.

De bryder op!

Rottwitz.

Hvor?

Første Officeer.

Paa den høire Fløi! —

Tredie Officeer.

Ja! — Pelotonviis! — Med tre Regimenter!

Det skeer nok for at styrke deres venstre.

Anden Officeer.

J Sandhed! Rytteriet rykker frem

Til Dækning for den høire Fløies Marsch!

Hohenzollern (leende).

Ha! hvor de Marken atter rømme vil,
Naar de faaer os at see i Dalen her!

(Musket-Sld.)

Rottwitz.

Seer, Brødre, seer!

Anden Officeer.

Hør! Hør!

Første Officeer.

En stærk Gevær-Sld!

Tredie Officeer.

Nu gaaer det varmt til under Skandserne!

(stærkere Kanonade.)

Golz.

Ved Gud! En sliq Kanon-Sld har jeg aldrig
J al min Livstid før hørt Mage til!

Hohenzollern.

Ha skyder! Skyder kun til Jorden brister!
Dens Revner Eders Gravsted vorde skal!

(Pause. — Fierne Seiersfrig.)

Første Officeer.

Ulmægtige! Du, som forleener Seier!

Alt Wrangel trækker sig tilbage!

Hohenzollern.

Snak!

Golz.

Ved Himlen, Venner! Paa hans venstre Fløi!

Han kommer med sit Feldt-Artillerie
Nu Skandserne.

Alle.

Hurra! Victoria!

Prindsen.

(Som imidlertid fra en Høi har nøie betragtet Slagets
Gang, stiger ned og gaaer frem mod Forgrunden.)

Op Rottwik, følg mig!

Rottwitz.

Stille! Stille, Børn!

Prindsen.

Op! Lad Fanfaren blæse! Følger mig!

Rottwitz.

Seg siger, stille!

Prindsen (vild).

Himmel, Jord og Helved!

Rottwitz.

Befoel ei vor durchlauchtige Fyrste ved

Parolen, at vi bie skal paa Ordre?

Golz, læs Parolen op for disse Herrer!

Prindsen.

Paa Ordre? Rottwik, rider du saa langsomt?

Har endnu ei dit Hjerte givet den?

Rottwitz.

Ordren?

Hohenzollern.

Prinds!

Kottwitz.

Mit Hierte givet Ordren?

Hohenzollern.

Lad dig dog sige, Arthur!

Golz.

Hør min Oberst!

Kottwitz (stødt).

Hei! Kommer du mig saa, min unge Herre! —

Jeg ride langsomt? Bind engang din Hest

Ved Halen af min Ganger! Du skal see

Jeg rider vel i Nødsfald for os begge!

March, March, I Herrer! Rast, Trompeter, blæs!

Til Kamp! Til Kamp! Kottwitz er med ved Legen!

Golz (til Kottwitz).

Nei det gaaer aldrig an, min Oberst, aldrig!

Unden Officeer.

Endnu har Hennings ikke naaet Rhinen!

Første Officeer.

Tag Kaarden fra ham!

Prindsen (træder mod ham).

Hvad? Fra mig?

Næsbise Dreng, som kender ei endnu

De markste ti Bud Ord!

(river ham Sværdet fra Siden, saa at Skeden følger med.)

See her er din

Samt Skeden med!

Første Officeer (tumlende).

Min Prinds! Ved Himlen det —!

Prindsen

(tæt ind paa ham, truende).

Get Ord endnu — —!

Hohenzollern (til Officeren).

Tie! Er du rasende?

Prindsen

(i det han leverer Sværdet fra sig til en Adjutant).

Hid Ordonnantser! Han er Arrestant!

Til Hov'dquarteren fører ham!

(til Kottwitz og de øvrige Officerer.)

Dg nu,

Vil jeg Parolen give Jer, I Herrer:

"En Skurk, som følger ei sin General!"

Hvo af Jer bli'r?

Kottwitz.

Ei ivre dig! Vi følge.

Hohenzollern (stillebe tilfreds).

Det var et Raad kun, man meddeelte dig.

Kottwitz.

Seg følger dig; det paa dit Ansvar gaaer.

Prindsen.

Det paa mit Ansvar gaaer. Kom, Brødre! følger!

(Alle gaae.)

Tredie Scene.

Bondestue i en Landsbys.

En Bonde og hans Hustrue (siddende ved et Bord og arbeide). En Hofcavalier (i Støvler og Sporer, triner ind).

Cavalieren.

Guds Fred, I gode Venner! Har I Plads Til at modtage Gæster i Jert Huus?

Bonden.

Jo hiertens gierne.

Bondekonen.

Med Forlov, hvem er det?

Cavalieren.

Vor Churfyrstinde; ingen Ringere! —
Vogn-Arlen brækked' da de dreied ind
I Byen, og da Slaget nu er vundet,
Behøves denne Reise ikke meer.

Begge (staae op).

Hvad? Slaget vundet?

Cavalieren.

Ja! det veed I ei?

De Svenskes Hær aldeles slagen er,
Mark Brandenburg er fri for deres Sværd
Og Ild, for hele Aar om ei for stedse.
— Dog see! Der kommer alt Fyrstinden selv.

Fjerde Scene.

Churfyrstinden (bleeg og forvirret). Prindsesse Natalie, og adskillige Hofdamer følge.

De Forrige.

Churfyrstinden (i Døren).

Wort! Winterfeld! Kom! giv mig Eders Arm!

Natalie (ilende til hende).

O min Moder!

Første Hofdame.

Gud! hun blegner, falder!

(de understøtte hende.)

Churfyrstinden.

Hent mig en Stool, at jeg kan sætte mig!

— Død, siger han jo, død?

Natalie.

Min elskte Moder!

Churfyrstinden.

Se selv vil tale med Ulykkes-Budet.

Femte Scene.

Ritmester v. Mörner (saaret, understøttes af to Cavallerister). De Forrige.

Churfyrstinden.

Hvad bringer du, Forsærdelsens Herold?

Mörner.

Min naadigste Fyrstinde! — Hvad desværre
Til evig Jammer disse Dine saae.

Churfyrstinden.

Belan! Fortæl!

Mörner.

Vor Fyrste — er ei meer!

Natalie.

O Himmel! skulde fligt et Slag os træffe?

(hun skjuler sit Ansigt.)

Churfyrstinden.

Hvorledes faldt han? Underret mig derom!

Dg som Lynstraalen træffer Vandrerens,

Dg Jorden end engang i Purpurlys

Ham viser: saa dit Ord skal være mig.

Naar du har udtalt, synker Nat for Diet.

Mörner

(træder hen for hende, ført af begge Ryttere).

Prinds Homburg var, da Fienden, trængt af Truchß,

Alt vakled' i sin Stilling, rykked' frem

Paa Sletten imod Wrangel, — havde alt

Brudt tvende Linier med sit Rytterie

Dg dem tilintetgjort i Flugten, da

Han stødte paa en Felt-Redoute; — her

Saa skrækkelig en Kugleregn ham mødte,

Alt Rytter-Skaren lagde sig som Ar,

Der segne, knækkes i et Hagel-Uveir:

Han maatte giøre Holdt bag Krat og Høie,
 For sit adspredte Rytter-Corps at samle.

Natalie (til Churfyrstinden).

O Elfte! Fat dig!

Churfyrstinden.

Stille! Stille, fiere!

Mørner.

I dette Dieblig, da Støvet ei
 Os længer hindred', see vi Fyrsten langt fra;
 Han ved det Truchßke Corpses Faner reed
 Mod Fienden. Herlig sad han paa sin Skimmel,
 I Solens fulde Straaler skinned' han
 Paa Seiersbanen. Dette Syn os bragde
 Til at bestige Brinken af en Høi,
 Bekymred' ved at see ham midt i Tiden:
 Da pludseligt Churfyrsten — Hest og Rytter —
 I Støv for vore Dine synker ned;
 To Faneførere sig styrte paa ham
 Og skiule ham med deres spredte Faner.

Natalie.

O dyrebare Moder!

Første Hofdame.

Gud!

Churfyrstinden (til Mørner).

Bliv ved!

Mørner.

Ved dette skrækkelige Uhelds-Syn

Bemestrer voldsom Sorg sig Prindsens Hierte;
 Liig Biernen, rasende af Hævn og Brede,
 Fulgt af os alle, styrter han mod Skandsen:
 Dens Grav, Jordvolden, som den dækker, bli'r
 I Lobet oversprunget, dens Besætning kastet
 Udaf Forfandsningen, adsplittet, dræbt;
 Kanoner, Faner, Pauker og Standarter,
 Med hele Trosset, blir til Bytte giort:
 Og hvis Broe-Hovedet ved Rhinen ei
 Vor Myrden havde standset, var der ingen,
 Som, naaet til Hiemmet's Urne, kunde sige:
 "Ved Fehrbellin har jeg seet Helten falde!"

Churfyrstinden.

Ei vil jeg denne dyrekøbte Seier!
 Giv mig tilbage hvad den koster mig!

(hun synker i Asmagt.)

Første Hofdame.

Hielp Himmel! Hendes Dine lukke sig.

(Natalie græder.)

Siette Scene.

Prindsen af Homburg (træder ind).

De Forrige.

Prindsen.

O dyrebareste Natalie!

(lægger hendes Haand rørt paa sit Hierte.)

Natalie.

Saa er det sandt!?

Prindsen.

J kunde Nei, jeg svare!

J kunde jeg med Blod af dette Hjerte
Tilbagekalde hans til Livet atter!

Natalie (tørre sine Taarer).

Saa har man allerede fundet Liget?

Prindsen.

Ah al min Dont var hidtil Hævn mod Brangel;
Hvor kunde til den sorgelige Syssel
Jeg da opoffre mig? Men udsendt har jeg
En Trop for ham paa Dødens Mark at søge
Og udentvivl han bringes os for Nat.

Natalie.

Hvo skal nu i den rædselsfulde Kamp
De Svenske kue? Hvo beskiermer os
Mod denne Verden, fuld af Fiender, som
Hans Held, hans store Navn har opvakt mod os?

Prindsen (tager hendes Haand).

Det vil, min Frøken, jeg paatage mig!
En Engel vil jeg staae med Flammesværdet
Ved Eders Thrones faderløse Trin!
Churfyrsten vilde sørend Naret endtes
See Marken fri for Fiender; nu velan!
Jeg vil fuldbyrde sig hans sidste Villie!

Natalie.

Min iegode Fætter!

(hun drager sin Haand fra ham.)

Prindsen.

O Natalie!

(han tier et Dieblig.)

Hvad tænker I vel nu om Eders Fremtid?

Natalie.

Sa hvad skal jeg vel gribe til, naar Lynet
 Mig Grunden under Foden søndersplitter?
 Min Fader hviler med min elskte Moder
 I Graven, hist i Amsterdam; og Dortrecht,
 Mit Huses Arv, i Gruus og Afke ligger.
 Af Spaniens Despot-Armeer ængstet,
 Veed Moris knap, min Fætter af Dranien,
 Hvor sine egne Børn han redde skal:
 Den sidste Støtte synker ogsaa nu,
 Som holdt min Lykkes Viinstok end i Veiret.
 I dag blev anden Gang jeg faderløs!

Prindsen

(flaaer Armen om hendes Liv).

O min Veninde! var ei denne Time
 Indviet Sorgen, see da bad jeg Eder:
 Slyng Eders Grene her om dette Bryst,
 Det eensomt voxende, som længe høied'
 Sig alt mod Eders Blomsters hulde Duft!

Natalie.

Min kære, gode Fætter!

Prindsen.

— Vil J? Vil J?

Natalie.

— Hvis jeg tør vove i dets indre Marv?

(læner sig til hans Bryst.)

Prindsen.

Hvorledes? Hvad?

Natalie.

Nu bort!

Prindsen (holder paa hende).

Ja, i dets Rod!

Ja, i dets Hiertes Rod, Natalie!

(han kysser hende; hun river sig løs.)

O Gud, var han nu her, som vi begærede,

Dg skued' denne Vagt! Dg kunde vi

Fremstamme mod ham: Fader, o velsign os!

(han skjuler sit Ansigt med Hænderne: Natalie vender sig igien til Churfyrstinden.)

Syvende Scene.

En Vagtmester (træder hurtigt ind).

De Forrige.

Vagtmesteren.

Min Prinds! ved den Almægtige, knap tør jeg

Det Røgte melde, som sig udbredt har:

— Churfyrsten lever!

Prindsen.

Lever!

Bagtmesteren.

Ja, Grev Sparren

Just bringer os den Efterretning nu.

Natalie.

Al Livets Herre! — Moder, hører du?

(hun styrter ned for Churfyrstinden og omfavner hende.)

Prindsen (til Bagtmesteren).

Nu sig — hvo bringer mig —?

Bagtmesteren.

Grev Georg Sparren,

Der ved Grev Truchßes Corps i Hackelwig

Med egne Dine saae ham frisk og sund.

Prindsen.

Lob Gamle! hurtigt! Bring ham strax herind!

(Bagtmesteren gaaer.)

Churfyrstinden.

D styr ei anden Gang mig ned i Dybet!

Natalie.

Nei dyrebare Moder!

Churfyrstinden.

Friedrich lever?

Natalie

(der med begge Hænder understøtter hende).

J hæves atter op til Livets Spids!

Attende Scene.

Grev Sparren og Vagtmesteren (træde ind.) De Forrige.

Vagtmesteren.

Her kommer Greven!

Prindsen.

Herr Grev Sparren! har
J Hans Durchlauchtighed Churfyrsten seet
Frist, ved Grev Truchses Corps i Hackelwitz?

Grev Sparren.

Ja, min Prinds, i Præstens Gaard, hvor han,
Omringet af sin Stab, Befaling gav
Til at begrave begge Hæres Døde.

Hofdamerne.

O Gud! O hvilket Held!

(de omfavne hverandre.)

Churfyrstinden.

O elskte Datter!

Natalie.

Nei denne Salighed er fast for stor!

(Piuler sit Ansigt i Tantens Skød.)

Prindsen.

Forunderligt! Saa jeg, langtsfra, i Spidsen

For mine Ryttere, ei hvor ham Fiendens
 Kanonflug traf, og han med Skimlen styrteb'?

Grev Sparren.

Ja Skimlen styrteb' vistnok med sin Rytter,
 Men den, som reed den, Prinds, var ikke Fyrsten.

Prindsen.

Ikke Fyrsten?

Natalie.

Hvilken Glæde!

(hun reiser sig og stiller sig ved Churfyrstindens Side.)

Prindsen.

Tael! Fortæl!

Dit Ord som Guld tungt falder paa mit Bryst!

Grev Sparren.

Lad mig fortælle den meest rørende
 Begivenhed, et Dre har fornummet!
 Vor fyrstelige Herre, dav for hver
 Aarsel, reed i Dag igen den Skimmel,
 Den hvide glindsende, som Froben nyligt
 I England købte ham, og nu, som hidtil,
 Han var de fiendtlige Kanoners Maal.
 Knap kunde de, som hørte til hans Tros,
 Paa hundred' Skridt ham nærme sig rundtom;
 Granater, Rugler og Kartætscher fused'
 Frem som en breed og mægtig Dødens Strøm,
 Og, hvo end havde Liv, til Bredden veeg:
 Kun han, den diæve Svømmer, vakled' ei,

Dg, freidig vinkende ad Sine, iler
 Han frem mod Høiderne, hvor Kilden udsprang.

Prindsen.

Ved Himlen! ja, det rædsomt var at flue.

Grev Sparren.

Staldmester Froben, der med Fyrsten fulgte
 I Suiten, raaber til mig: "Ha fordomt
 Er mig den Skimmel med sin hvide Glands,
 Skiondt den har kostet vægtigt Guld i London!
 Halvhundrede Ducater gav jeg vel
 Om jeg den musegraae nu kunde farve."

Dg dermed nærmer han sig Fyrsten, siger:
 "Den Hest er, Eders Høihed! flue endnu,
 Tillad jeg atter tager den i Skole!"

Med disse Ord han hurtigt springer ned
 Dg griber Herrens Skimmel fat i Tøilen.
 Da stiger Fyrsten af og med et Smil
 Ham svarer: "Kunsten, du vil lære den,
 Den nemmer, Gamle, knap mens det er Dag.
 Tag den i Lære hist bag hine Høie,
 Hvor Fienden ei bemærke kan dens Feil."
 Bestiger derpaa Frobens Hest istedet,
 Dg rider did hvor Slaget kaldte ham.
 Dog neppe sidder Froben vel paa Skimlen,
 Før alt i samme Dieblis et Skud
 Fra Feldredouten træffer Hest og Rytter:

Et Offer for sin Troffelab styrter han
Til Jorden og ei Lyd gav meer hans Læbe.

(kort Pause.)

Prindsen.

Han er betalt! — Dg havde jeg ti Liv,
Ei bedre kunde jeg anvende dem!

Natalie.

Den brave Froben!

Churfyrstinden (med Taarer).

Den Fortræffelige!

Natalie (ligeledes).

En Bætte selv var tusind Taarer værd!

Prindsen.

Nok! Nu igjen til Sagen. Hvor er Fyrsten?
Har Hov'dquarteer i Hackelwich han taget?

Grev Sparren.

Forlad mig, Prinds! Han strax tog til Berlin,
Dg hele Generalitetet blev
Opfordret did at følge ham.

Prindsen.

Hvorledes?

Han i Berlin? — Er Krigen da tilende?

Grev Sparren.

Min Prinds, det undrer mig fligt er dig fremmet! —
Saasnart den svenske General, Grev Horn,
Til Leiren kom, blev Waabenslilstand udraabt;
Har jeg forstaaet Marschal Dörfling ret,

Saa underhandles med de Svenske alt,
 Og snart vil Freden følge selv derpaa.

Churfyrstinden.

O Gud, hvor herligt klarer Alt sig op!

(reiser sig.)

Prindsen.

Kom, lad os strax ham følge til Berlin!

(til Churfyrstinden.)

Forunder du, min ædle Moder, mig
 Plads i din Vogn, at Reisen gaaer bedst?
 — To Linier skriver jeg til Kottwig blot,
 Og sætter mig i Vognen strax med dig.

Churfyrstinden.

Heel gierne.

(Prindsen sætter sig ned og skriver; Churfyrstinden modtager imidlertid Melding sagte af Hofcavalieren at Vognene ere færdige.)

Prindsen

(lægger Brevet sammen og leverer det til Bagtmesteren; i det han atter vender sig til Churfyrstinden, lægger han Armen løseligt om Natalies Liv og siger til Fyrstinden).

Jeg har saa desuden noget, —

Et frygtsomt Onske — at betro dig, som
 Paa Reisen bedst jeg kan dig aabenbare.

Natalie

(Snoer sig fra ham; til en Hofdame).

Mit Halstorkiæde! Dør jeg bede?

Churfyrstinden (til Prindsen).

Du

Et Ønske? Og til mig?

Første Hofdame.

Prindsessen har alt

Tørklædet paa.

Prindsen (til Churfyrstinden).

Du gietter intet?

Churfyrstinden.

Nei!

Prindsen.

Hvad? Iet intet? —

Churfyrstinden (afbrødenbe ham).

Nei, dog ligemeget!

I Dag afflaaer jeg ingen Bøn, og mindst

En Bøn fra dig, du Slagets Seiervinder!

— Afsted!

Prindsen.

O Moder! Hvilket Ord du talde!

Lor jeg det tyde som jeg ønsker det?

Churfyrstinden.

Afsted! I Bognen vil vi tale meer!

Kom, giv mig Eders Arm!

Prindsen.

O Cæsar Divus!

Nu sætter jeg min Stige til din Stierne!

(Han fører Damerne ud; Alle følge.)

Lysthaven ved det gamle Slot i Berlin.
 I Baggrunden Slotskirken med en Trappe. Klokkerne
 ringe; Kirken er stærkt oplyst; Kroens Liig sees at
 bæres ind i Kirken [hvor det bisættes paa en prægtig
 Katafalk].

Niende Scene.

Churfyrsten, Feldmarschal Dörfling,
 Oberst Hennings, Grev Truchsesz med
 flere Oberster og andre Officere (træ-
 de ind. Overfor dem vise sig) nogle Officere
 med Depescher.

Churfyrsten.

Hvo det og var, som førte Rytteriet
 Paa Kampens Dag, og som brød op dermed
 Af egen Hu, før Oberst Hennings kunde
 Gaae Fiendens Broer ødelagt, og som
 Tvang Evensen — for min Ordre — alt til Flugt,
 — Hvo det og var, — han har forbrudt sit Liv,
 Og for en Krigsret skal han møde mig.
 — Prinds Homburg var det ei, som førte det?

Grev Truchsesz.

Nei, høie Fyrste!

Churfyrsten.

Hvorfra veed man det?

Grev Truchsesz.

Af Ryttere, som har forsikket mig,
 Endnu før Slaget var begyndt, derom.

Prinds Homburg styrtet er med Hesten farligt;
 Man saae, at han, haardt saaret, blev forbundet
 Paa Arm og Hoved i en Landsbykirke.

Churfyrsten.

Nok derom! Dagens Seir er glimrende,
 Imorgen vil jeg knæle for Guds Alter
 Og takke for den; men selv ti Gang større
 Undskyldte den dog ikke den Forbavne
 Ved hvem Tilfældet har mig stienket den.
 Jeg flere Slag end det at kæmpe har,
 Og vil, at Loven vises Lydighed:
 I hvo det var, som Rytteriet førte
 Til Slag — jeg høit gientager det — han har
 Fortient at døe, og for en Krigsret stævnes
 Han hermed ind. — Nu følger mig i Kirken!

Tiende Scene.

(I det samme Churfyrsten har udtalt, indtræde)
 Prindsen af Homburg (med tre svenske
 Faner i Haanden). Oberst Rottwitz (med
 tvende). Grev Hohenzollern, Ritmester
 Golz, Grev Reusz (hver med een Fane).
 Andre Officerer, samt Corporaler og Ryt-
 tere (med Faner, Pauker og Standarter).

Feldmarschal Dörfling

(da han seer Prindsen).

Prinds Homburg er det! — Truchß! Hvad har I gjort?

Churfyrsten (studser).

Hvor kommer I fra, Prinds?

Prindsen

(trædende nogle Skridt frem).

Fra Fehrbellin

Og bringer Seirstrophæer for min Fyrste.

(Han lægger de tre Faner ned for ham; Officerer,
Corporaler og Ryttere følge hver med sine.)

Churfyrsten (overrasket).

Jeg hører, I er saaret, og det farligt?

— Grev Truchß?

Prindsen (munter).

Lillad!

Grev Truchß.

Bed Himlen! Jeg forbauses!

Prindsen.

Min Svendsen snublede i Morges tidligt;
Men denne Haand, som strax forbundet blev,
Fortiener ei engang at kaldes saaret.

Churfyrsten.

Du altsaa førte Rytteriet?

Prindsen.

Jeg?

Ja visseligt! Skal jeg det selv fortælle?

— Her lagde jeg Beviset for din Gød.

Churfyrsten.

— Fratager ham sin Kaarde. Han er Fange.

Feldmarschallen (forbauset).

Hvem?

Churfyrsten

(træder Fanerne nærmere).

Kottwitz, god Dag! Kom nærmere!

Grev Truchsz (sagte).

Forbømt!

Kottwitz.

Bed Gud, jeg veed ei selv — —

Churfyrsten (seer paa ham).

Hvad siger du? —

(han peger paa Fanerne.)

See hvilken Sæd vor Hæ her har høstet!

Den Fane er den svenske Livvagts? Ikke?

(han tager en Fane op, folder den ud og betragter den.)

Kottwitz.

Min Fyrste!

Feldmarschallen.

Høie Herre!

Churfyrsten

(stedse betragtede Fanen).

Ganske rigtigt!

Og det endog fra Gustav Adolfs Dage!

— Hvad staaer der paa den? Læs!

Kottwitz.

Saa vidt jeg troer —

Feldmarschallen.

”Per aspera ad astra” udentvivl.

Churfyrsten.

Det har den ikke holdt ved Fehrbellin —

(Pause.)

Kottwitz (forlegen).

Tillad, min Fyrste, mig et Ord —!

Churfyrsten.

Hvorledes? —

Da'er alting, Faner, Pauker og Standarter,

Og hænger dem paa Villerne i Kirken;

Til Seiersfesten holdes kan imorgen.

(Han vender sig til Courererne; modtager Depescher af dem, bryder dem og læser)

Kottwitz (sagte).

Saa sandt Gud lever, det er mig for stærkt!

(Staaer et Dieblif stille; derpaa tager han sine to Faner op; de øvrige Officerer og Ryttene ligeledes deres; endeligt, da Prindsens tre Faner blive liggende, tager Kottwitz ogsaa dem, saa at han nu bærer fem.)

En Officeer

(træder frem for Prindsen).

Prinds! Eder's Kaarde; tør jeg?

Hohenzollern

(med sin Fane i Haanden, træder ved Siden af Prindsen).

Rolig, Ven!

Prindsen.

Siig, er jeg vaagen, drømmer, lever jeg?

Golz.

For Himlens Skyld, tie, Prinds! og giv ham Kaarden!

Prindsen.

Jeg Arrestant?

Hohenzollern.

Sa vist!

Golz.

Saa er befalet!

Prindsen.

Tør man vel vide Grunden?

Hohenzollern. (med Eftertryk).

Ikke nu!

— Du har for tidligt blandet dig i Slaget,
Som vi dig dengang sagde; dig var paalagt,
Fra Pladsen, uden Ordre, ei at vige!

Prindsen.

Hielp, Venner, hielp! Jeg taber Sands og Samling!

Golz (afbrydende).

Tys! Tys!

Prindsen.

Blev Markens Rytterie da slaet!

Hohenzollern (stamper i Jorden).

Ei, ligemeget! Lov skal lydes blindt.

Prindsen (bitter).

Saa — saa, saa, saa!

Hohenzollern (gaaer fra ham).

Det vil ei koste Halsen.

Golz (ligeledes.)

Du er vel alt imorgen fri igien.

(Churfyrsten lægger Brevene sammen igien, og vender atter tilbage i Officerernes Kreds.)

Prindsen

(efter at have spændt Kaarden af).

Min Fætter Friederich vil spille Brutus,
Dg seer sig alt, med Krid paa Lærred tegnet,
At sidde høit paa den curulſke Stoel:

I Stykkets Forgrund sees de svenske Faner,
Paa Bordet ligge Markens Krigsartikler.

Bed Gud, ei finder han i mig den Søn,
Som under Bødlens Dre ham beundrer.

Mit tydske Hierte er af gammelt Præg

Dg vant til Kierlighed og Edelmød,

Dg kommer han i dette Dieblif

Mig stiv og kold, som en Antik, imøde,

Saa smerter det mig, og jeg ynker ham.

(han leverer Officeren sin Kaarde og gaaer.)

Churfyrsten.

Bring ham til Fehrbellin til Hov'dqvarteret,

Krigsretten, som ham dommer, sættes der.

(gaaer ind i Kirken; Fanerne bæres efter ham;
[de ophænges paa Kirkens Piller medens han med
sit Følge knæler ved Troens Riste og beder;] Sør-
gemusik høres.)

T r e d i e A c t.

Fehrbellin. Et Fængsel.

Første Scene.

Prindsen af Homburg. (I Baggrunden)
 To Ryttere som Vagt. Grev Hohen-
 zollern (træder ind).

Prindsen.

See der! en Ven! velkommen Henrich! Nu
 Omfider er jeg da Arresten qvit?

Hohenzollern (overrasket).

Gud være Priis og Tak!

Prindsen.

Hvad siger du?

Hohenzollern.

Qvit? Har han Raarden dig tilbagesendt?

Prindsen.

Mig? Nej.

Hohenzollern.

Ikke?

Prindsen.

Nei!

Hohenzollern.

Hvordan qvit da?

Prindsen (efter en Pause).

Seg troede, du kom med det. — Ligemeget!

Hohenzollern.

— Jeg veed af intet.

Prindsen.

Vel da! Ligemeget!

Saa sender han en anden med det Budskab.

(vender sig og sætter Stole frem.)

Sæt dig! — Na, har man noget Nyt? Fortæl!

— Churfyrsten er jo kommen fra Berlin?

Hohenzollern (adspredt).

Ja igaar Aftes.

Prindsen.

Og blev Seiersfesten holdt

Der, som bestemt? — — Ja vist! det blev den jo?

— Churfyrsten var jo ogsaa med i Kirken?

Hohenzollern.

Han, og Fyrstinden og Natalie. —

Med værdig Pragt var Kirken flønt oplyst;

Fra Batterier, opført' paa Slotsepladsen,

Lod høitidsfuldt Kanonflug ved Te Deum.

De svenske Faner og Standarter vaied'

Fra Villerne i Kirken som Trophæer,

Dg. paa udtrykkelig Befaling fra
Vor Fyrste, blev dit Navn som Seirvinder —
Omtalt i Prædiken, der holdtes.

Prindsen.

Nu,

Det har jeg hørt! — — Hvad meer? Hvad bringer du?
— Mig tykkes, Ven, du seer ei munter ud.

Hohenzollern.

— Har alt du talt med Nogen?

Prindsen.

Saa med Golz

Paa Slottet nys, hvor jeg var i Forhør,
Som vel du veed.

(Pause.)

Hohenzollern

(Seer betænkeligt paa ham.)

Hvad tænker, Arthur, du

Da om din Stilling, siden den saa sælsomt
Sig har forandret?

Prindsen.

Jeg? Ih nu jeg tænker

Som du og Golz — som selve Dommerne!

Churfyrsten har kun giort, hvad Pligten byder,

Nu vil han ogsaa lyde Hiertets Krav.

Du feiled', vil alvorlig han mig sige,

Maaskee et Ord om Død og Fæstning tale;

Men jeg vil skienke dig igien din Frihed —
 Og om det Sværd, som Seir tilkæmped' ham,
 Sner sig endnu et Naadestegn maa skee;
 Hvis ikke, godt; thi det er ei fortient.

Hohenzollern.

O Arthur! (standser.)

Prindsen.

Nu!

Hohenzollern.

— Er du saa vis derpaa?

Prindsen.

Saa tænker jeg! Jeg er ham kier, det veed jeg,
 Kier som en Søn; det fra min Barndom alt
 Hans Hierte gav mig tusind Prover paa.
 Hvad nærer du for Tvivl? Var det ei som
 Min unge Hæders Tilvæert meer ham glæded'
 Fast end mig selv? Er jeg ved ham ei Alt?
 Og nu, — den Plante, han opelsked' selv,
 Den skulde fiendst og følesløs han træde
 I Støvet atter ned, og det allene
 Fordi den blomstred alt for rask og frodig?
 Det lod jeg ikke selv hans værste Fiende
 Mig sige, og end mindre dig, som kender
 Og elsker ham.

Hohenzollern (med Betydning).

Har du endnu flig Tillid,

Da du har staaet for en Krigsret, Arthur?

Prindsen.

Netop derfor. — Saa sandt Gud lever, Ingen,
 Der ei var findet at benaade, gif
 Gaavidt! Ja netop hist for Rettens Skranker,
 Der var det jeg igien fik Mod og Tillid.
 Er det en Udaad, som fortjener Dødsstraf,
 At have slaaet Svenskens Magt i Støvet
 Et Par Minuter førend Døden løb?
 Og hvad Misgierning trykker dette Bryst
 Vel ellers? Var det muligt at han kunde
 Indstævne mig for dette Rettens Bord,
 Hvor hierteløse Dommere, liig Ugler,
 En Gravsang om Dødsflugten synge mig,
 Hvis han ei agted', med sit Herker-Ord
 At træde munter, liig en Gud, iblandt dem?
 Nei, Ven! han samler denne Nat af Skyer
 Kun om mit Hoved, at han som en Soel
 Desmeere straalende kan opgaae for mig
 Sgiennem deres mørke Dunsflekkes. Og
 Den Lyst kan jeg, i Sandhed, vel ham unde!

Hohenzollern.

Dog har Krigsretten, siger man, alt dømt?

Prindsen.

Saa hører jeg; til Døden.

Hohenzollern (forbauset).

Alt du veed det?

Prindsen.

Golz, som bivaaned' Krigsrets, Dommen, har
Meldt mig dens Udfald.

Hohenzollern.

Nu, ved Himlen ha!
Og den Omstændighed ei rører dig?

Prindsen.

Mig? Ei det mindste.

Hohenzollern.

Rasende! hvorpaa
Vel bygger du din Sikkerhed?

Prindsen.

Derpaa

At jeg ham kiender.

(reiser sig.)

Men jeg beder dig,

Lad det nu være godt! Hvi skulde vel
Jeg plage mig med Tvivl, som ei er grundet?

(han betænker sig og sætter sig igien. — Pause.)

Krigsretten maatte jo til Døden domme;
Saa lyder Loven, som den dommer efter.
Men før han lader sli'g en Dom fuldbyrde,
Før dette Hjerter, som ham trofast elsker,
Han paa et Bink til Priis for Ruglen gi'r,
Før, see, før lader han af egen Varm
Sit Blod selv draabeviis i Støvet rinde.

Hohenzollern.

Nu, Arthur, jeg forsikker dig —

Prindsen (fortrydelig).

O nei! —

Hohenzollern.

Marschallen —

Prindsen (som før).

Intet meer, Ven!

Hohenzollern.

End eet Ord kun!

Hvis det ei heller ændses, tier jeg.

Prindsen

(vender sig igien til ham).

Du hører, Alt jeg veed. — Nu vel! hvad er det?

Hohenzollern.

Marschallen har — høist sælsomt er det — nyligt

Dødsdommen overgivet ham paa Slottet,

Og han, istedetfor dig at benaade,

Som Dommen overlod til ham, besøel,

Den skal fremlægges til hans Underskrift.

Prindsen.

Du hører. — Ligemeget.

Hohenzollern.

Ligemeget?

Prindsen.

Til Underskrift?

Hohenzollern.

Sa ved min Vre!

Prindsen.

Dommen?

— Nei! Skriftet —?

Hohenzollern.

Sa Dødsdommen.

Prindsen.

— Hvo har sagt det?

Hohenzollern.

Marschallen!

Prindsen.

Naar?

Hohenzollern.

Nu.

Prindsen.

Da han kom fra Fyrsten?

Hohenzollern.

Just da han ned ad Trappen kom fra Fyrsten! —

Han føied' til, da han mig saae besyrtset,

At end var intet tabt, imorgen kom

Igien en Dag, da du benaades kunde;

Dog Læbens Blegghed selv modsagde ham,

Den talde tydeligt: jeg haaber intet!

Prindsen (reiser sig).

Han skulde — nei! han skulde altsaa nære

Et saa uhyre Forsæt i sin Barm?

Han skulde for en Feil, knap seet med Brillen
 I Diamanten, som han nys modtog,
 Nedtræde Giveren i Støvet? Elig en Daad,
 Der Deien af Algier gjør hvid, der pryder
 Sardanapal med Cherub-Vingers Solvglands,
 Og kaster selv det gamle Roms Tyranner
 Med hele deres Synde-Rige over
 Paa Herrens høire Side, gjør dem skyldfrie
 Som Barnet, der ved Moderbrystet døde —?

Hohenzollern

(som ligeledes har reist sig).

Min Ven, du maa forvisse dig derom.

Prindsen.

Og Feldmarschallen taug og sagde intet?

Hohenzollern.

Hvad skulde han —?

Prindsen.

O Himmel! O mit Haab!

Hohenzollern.

Har du maaskee engang, det være nu
 Forsætligt eller uforsætligt, traadt
 For nær hans Stolthed?

Prindsen.

Aldrig!

Hohenzollern.

Tænk dig om.

Prindsen.

Aldrig! — Mig var hans Hovebs Skygge hellig.

Hohenzollern.

Ei maa du vrede, Arthur, om jeg tvivler.
Grev Horn er kommen som Gesandt fra Sverrig,
Hans Erinde, saa man forsikkrer, angaaer
Prindsessen af Dranien; et Ord,
Undsluppet hendes Tante Churfyrstinden,
Har krænket Fyrsten dybt; nu siger man,
Prindsessen har alt valgt. Du er vel ikke
Paa nogen Maade her i Spillet med?

Prindsen.

O Gud! hvad siger du mig?

Hohenzollern.

Er du? Er du?

Prindsen.

Seg er, min Ven! Nu er mig alting klart;
Den Plan mig styrter i Fordærvelsen.
Viid, jeg er Skyld i hendes Vægring, thi
Prindsessen har forlovet sig med mig!

Hohenzollern.

Letfindige! Hvad har du gjort, o Daare?
Hvor ofte har jeg troeligt varet dig!

Prindsen.

Hielp mig, o Ven! Red mig! Jeg er fortabt.

Hohenzollern.

Hvor findes Udvei vel af denne Nød? —

Vil du ei tale med Fyrstinde Tanten?

Prindsen (vender sig).

— Hei Bagt!

En Rytter (i Baggrunden).

Her!

Prindsen.

Kald paa Eders Officeer!

(han tager hurtigt en Kappe af Bæggen og kaster den om sig, og sætter en paa Bordet liggende Hat med Fieder paa Hovedet. Rytteren gaaer.)

Hohenzollern

(medens han hjælper ham).

Med Klogskab giort kan dette Skridt dig redde.

— Thi, naar blot Fred kan sluttes med Kong Carl

Til den bevidste Priis, saa skal du see

Vor Fyrstes Hierte sig forsoner med dig,

Og strax, om nogle Timer, er du fri.

Anden Scene.

Ritmester Stranz. De Forrige.

Prindsen (til Stranz).

Hør Stranz! jeg overgivet er din Bagt;

Tillad, at jeg kun paa en Times Tid

Gaaer i et vigtigt Grinde herfra.

Stranz.

Min Prinds, mig overgivet er du ikke.
Den Ordre, jeg har faaet, byder mig,
At lade frit dig gaae hvorhelst du vil.

Prindsen.

Bespynderligt! Saa er jeg da ei Fange?

Stranz.

Tilgiv! — Dit Ord er ogsaa vel et Baand.
Hohenzollern (vil gaae).

Godt! Ligemeget!

Prindsen.

Nu velan! Levvel!

Hohenzollern.

Hiint Baand ei slipper Prindsen noget Skridt!

Prindsen.

Jeg gaaer blot op paa Slottet, til min Tante,
Og er om to Minuter her igien.

(Alle gaae.)

Churfyrstindens Bærelse.

Tredie Scene.

Churfyrstinden og Natalie (træde ind).

Churfyrstinden.

Kom, kære Datter, kom! Nu staaer din Time!
Det svenske Hofs Gesandt, Grev Gustav Horn,
Og alle Fremmede forlode Slottet;

Jeg i din Onkels Cabinet seer Lys:
 Kom tag Halsklædet om og lift dig til ham,
 Og see, om du dig frelse kan din Ven.
 (de ville gaae.)

Fjerde Scene.

En Hofdame (træder ind). De Forrige.

Hofdamen.

Prinds Homburg, naadige Fyrstinde, er
 Derude! — Knap jeg troede mine Dine.

Churfyrstinden.

O Gud!

Natalie.

Hvorledes?

Churfyrstinden.

Har han ei Arrest?

Hofdamen.

Han staaer her udenfor med Hat og Kappe,
 Og bange, bønligt beder at indlades.

Churfyrstinden (fortrydelig).

Den Ubesindige! Sit Ord at bryde!

Natalie.

Hvo veed hvad der ham ængster.

Churfyrstinden

(efter nogen Betænkning).

— Lad ham komme!

(sætter sig paa en Stool.)

Femte Scene.

Prindsen af Homburg (uden Hat og Kappe,
træder ind). De Forrige.

Prindsen.

— O min Moder!

(Kaster sig paa Knæ for hende.)

Churfyrstinden.

Prinds! Hvad vil I her?

Prindsen.

O lad mig bine Knæ omfavne, Moder!

Churfyrstinden

(med undertrykt Følelse).

En Fange er I, Prinds, og kommer hid!

Hvi lægger I ny Brøde til den gamle?

Prindsen (med Bægt).

Veed du hvad mig er hændt?

Churfyrstinden.

Seg alting veed!

Men hvad for Eder kan jeg Arme gjøre?

Prindsen.

O Moder, ei du vilde tale saa,

Naar Døden alt omspændte dig, som mig!

Du, — og Prindsessen, — dine Damer, — Alle

Omkring mig, synes mig med himmelsk Kraft

Begaved' til at frelse; ja jeg kunde

Den Ringeste, som røgter dine Heste,

Om Halsen falde, bønligt bede: Frels mig!
 Kun eene jeg paa Herrens vide Jord
 Kan intet, er forladt og uden Redning!

Churfyrstinden.

Du har jo tabt al Fatning! Hvad er hændet?

Prindsen.

Ah jeg har seet, paa Veien hid, den Grav
 Ved Fakkelskin at aabnes, som imorgen
 Skal skjule mine Been. See, disse Dine,
 Som nu dig skue, Tante, skal imorgen
 Med evig Nat omhylles, denne Barm
 Igiennembores skal med Dødens Rugler,
 Bortleied' er alt Bindverne paa Torvet,
 Der vende mod den øde Skueplads.
 Den, som endnu i Dag, fra Livets Spidse,
 Et Fremtids Tryllerige overskued',
 Imorgen mellem tvende snævre Gieles
 Alt ligger; Stenen siger dig: han var!

(Prindsessen, som hidtil har staaet i Baggrunden lænende sig til Hofdamen ved at lægge Haanden paa hendes Skulder, sætter sig ved disse Ord heftig bevæget ned ved et Bord og græder.)

Churfyrstinden.

Min Son! hvis saa det Himlens Villie er,
 Vil du med Mod og Fatning dig udruste!

Prindsen.

O Moder! O Guds Verden er saa skion!
 Lad ei, jeg beder, før min Time flaaer,

Mig siige ned til hine sorte Skygger!
 Kan han ei straffe mig, hvis jeg har feilet,
 Paa anden Maade? Hvi med Ruglen just? —
 Han mine Hædersposter fra mig tage!
 Ved Cassation, om Loven vil, han sætte
 Mig af Armeen ud! — O Gud i Himlen!
 Da jeg min Grav har seet, vil jeg kun leve,
 Og spørger ei om det er hæderligt!

Churfyrstinden.

Staae op, min Søn, staae op! Hvad siger du?
 Du taler over dig! Den pludselige,
 Grusomme Vending i din Stiebne har
 Dig rystet alt for dybt. Fat dig, min Søn!

Prindsen.

Ei, Tante, før, end du har lovet mig,
 At med et Knæfald, ber mig Livet redder,
 Du vil hans høie Nafn nærme dig!
 I Homburg, i sin sidste Time, gav
 Din Ungdoms troe Veninde, Hedvig, Sennen
 Tryk i din Baretægt med disse Ord:
 Vær ham i Moders Sted naar jeg er borte.
 Dybt rørt du, knælende ved hendes Seng,
 Dig bøied over hendes Haand og svarte:
 Han skal mig være som min baarne Søn.
 Om dette Ord erindrer jeg dig nu!
 Gak hen, som for din baarne Søn, og beed:

Skienk Naade, Naade! Giv ham atter fri!
 Ach, kom tilbage saa og sig: Du er det!

Churfyrstinden (grædende).

Min dyrebare Son! Det er alt fleet!
 Dog al min Bøn og Beden var omsonst!

Prindsen.

Alt Krav paa Lykke jeg frasiger mig.
 Natalie selv, forglem ei det at melde,
 Begierer jeg ei meer, i denne Varm
 Al Kierlighed til hende udslukt er.
 Fri, som en Hind paa Heden, er hun atter
 Med Haand og Mund, som om jeg aldrig var.
 Troelove kan hun sig, — selv med Carl Gustav,
 De Svenskes Konge, og mit Bifald har hun.
 Til mine Godser vil jeg gaae ved Rhin,
 Der vil jeg bygge, vil jeg rive ned,
 Jeg i mit Ansigts Sveed vil saae og høste,
 Som om det var for Hustru og for Børn,
 Men eene nyde det! Naar jeg har høstet,
 Da vil paa ny jeg saae, og jage Livet
 Rundt i en Kreds til af sig selv det hendoer.

Churfyrstinden.

Velan! Gaa nu tilbage til dit Fængsel,
 Det er det første jeg betinger mig!

Prindsen

(reiser sig og vender sig til Prindsessen).

Du arme Pige græder! Solen lyser
 I Dag dit hele Fremtids Haab til Graven!
 Jeg var dit første Valg, din Ungdoms Elskov,
 Din Mine siger mig, at, troe som Guld,
 Du aldrig vil indvie dig en anden.
 Hvormed skal jeg, den Uæleste, dig trøste?
 Begiv dig, er mit Raad, til Mainen til
 Din Tante Thurn i Jomfru-Stiftet, søg
 Blandt Biergene en Dreng med blonde Lokker,
 Som jeg, køb ham for Guld og Sølv, og tryk
 Ham til dit Bryst og lær ham stamme: Moder!
 Og naar han større bli'r, da undervies ham
 Hvordan et brustent Die trykkes til. —
 Det er den hele Lykke du kan vente!

Natalie

(modig og begejstret, reiser sig og lægger sin Haand i hans).

Gaa, unge Helt, hen i dit Fængsels Mure,
 Og paa Tilbageveien roelig flue
 Endnu engang den Grav, dig er bestemt!
 Den er ei mørkere, ei mere breed,
 End Slaget tusind Gange dig har viist den!
 Smidlertid vil jeg, dig troe i Døden,
 Et Frelsens Ord til Dnken vove for dig:
 Maaſkee det lykkes mig, at røre ham
 Og at befrie dig fra al dinummer.

(Pause.)

Prindsen

(Som har staaet tabt i at beskue hende, foldende Hænderne).

Hvis, Jomfru, dig to Vinger vorne var

Af Skuldrene, jeg holdt dig for en Engel! —

O Gud, har jeg hørt ret? Du for mig tale?

— Hvor hvilede din Tales Pilekogger

Til denne Dag, du kiere Barn, at du

I sig en Sag vil vove dig for Herren?

— O Haabets Lys, som pludseligt mig qvæger!

Natalie.

Gud vil mig række Vilene, som træffe! —

Men kan, kan Fyrsten Lovens strenge Bud

Ei mildne: o velan! da vil du lief

Dig ogsaa underkaste ham, den Kieffe:

Og den, som seired' har saa tidt i Livet,

Vil og forstaae at seire selv i Døden!

Churfyrstinden.

Bort! — At det gunstige Dieblif ei svinder!

Prindsen.

Nu, alle Himlens Magter skierme dig!

Farvel! Farvel! Og hvad du og udretter,

Und om Forsøgets Udfald mig et Vink!

(gaaer.)*

*) I det han iser bort, falder Dækket hurtigt. Op-
holdet mellem denne og følgende Act maa
være meget kort.

F i e r d e A c t.

Første Scene.

Churfyrstens Bærelse.

Churfyrsten (siddet med Papirer for sig ved et med Lys besat Bord). Natalie (træder ind af den midterste Dør, og knæler i nogen Graastand for ham).

(Pause.)

Natalie (Knælende).

Min ædle Onkel, Markens Herster, Friedrich!

Churfyrsten

(lægger Papirerne tilside).

Natalie!

(vil reise hende.)

Natalie.

D lad mig —!

Churfyrsten.

Siig, hvad vil du?

Natalie.

Ved dine Fødders Støv, som det mig bør,
Om Naade bede dig for Fætter Homburg!

Jeg ønsker ham ei frelst for mig; — endskiøndt
 Mit Hierte kaared' ham og tilstaaer dig det;
 Men dog for mig jeg ønsker ham ei frelst —
 Lad ham til Hustru vælge hvem han vil;
 Jeg ønsker, Onkel, kun at han maa leve
 For sig, selvstændig, fri og uafhængig,
 Saa som en Blomst, der har mit Velbehag.
 Derom, min høie Herre og min Ven,
 Jeg beder dig og veed du vil henhøre.

Churfyrsten (reiser hende op).
 Min kiere Datter! hvilket Ord undslap dig!
 — Veed du hvad Fætter Homburg har forbrudt?

Natalie.

O kiere Onkel!

Churfyrsten.

Nu, du veed det ei?

Natalie.

O denne Feil, blaasiet, blond, for hvilken,
 Alt før den fik fremstammed' sit: Forlad mig!
 Tilgivelsen i Hiertet burde spire:
 Den vil du ei med Haardhed vise fra dig!
 Du elsker Moderen, som fødte den,
 For hendes Skyld du trykker den til Hiertet,
 Og siger: "Græd ei, Barn! Som Trostløb selv
 Est du mig dyrebar!" — — Thi Nidkierhed
 Kun for din Hæder var det, som ham bragte
 I Kampens Stund til Lovens Bud at bryde:

Men, ach! da det ungdommeligt var brudt,
 Traad han ei mandigt paa Lindormens Nakke?
 Som Sciervinder først hans Hoved krandsede,
 Derpaa afhugge det, o kiere Onkel!
 Det var saa hoit, at fast det maatte kaldes
 Umenneskeligt: Og ei skabde Gud
 Et Hierte mere mildt end dit.

Churfyrsten.

Mit Barn!

See, var jeg en Tyran, dit Ord da havde,
 Det føler dybt jeg, Hiertet smeltet mig
 I Kobberbarmen. Men jeg selv dig spørger:
 Tor jeg vel Dommen undertrykke, som
 Af Retten sældet er? — Hvad blev vel Følgen?

Natalie.

For hvem? For dig?

Churfyrsten.

For mig? Nei! — Kienber du,
 O Jomfru, intet høiere, end mig!
 Er dig en Helligdom reent ubekendt,
 Som man i Leiren kalder Fædreland?

Natalie.

Hvi ængster du dig, Herre? Fædrelandet!
 Det gaaer ei under, styrter strax ei sammen
 Ved sliq en kraftig Uttring af din Naade.
 Hvad du, i Leirens Sprog, Uorden kalder:
 Vilkaarligt at forkaste Rettens Dom,

I denne Sag, mig synes derimod
 Den skionnefte, den egentlige Orden:
 Krigsloven herske bør, det veed jeg vel,
 Men milde Jøvelser ved Siden af den.
 I Sandhed, ædle Onkel! Fædrelandet,
 Som du har grundet os, den stærke Borg,
 Staaer fast, og vil langt andre Storme taale,
 End denne lidt for tidligt komne Seier;
 Det herligt vil udfolde sig i Tiden,
 Udvides under Børnebørn, forskionnes,
 Stolt vil med Taarn i Skye det tryllerst kneise,
 Til Benners Glæde og hver Fiendes Skræk:
 Det fordrer ei flig voldsom Bindekalk
 Af Bennens Blod, for Onkels prægtige
 Og fredelige Høst at overleve.

Churfyrsten.

Er det og Fætter Homburgs Mening?

Natalie.

Homburgs?

Churfyrsten.

Troer han, at det er Fædrelandet eens,
 Om Vilkaar eller Lov behersker det?

Natalie.

Ah arme Ungling!

Churfyrsten.

Nu?

Natalie.

Ah, kære Dnske! —

Dertil er Daarer kun mit hele Svar.

Churførsten (studsende).

Hvorfor, min gode Datter? Hvad er hændet?

Natalie (bælende).

Han nærer kun den eene Tanke: Redning!

Tolv Dødens Rør, af Skytterne vendt mod ham,

Er ham saa rædsomt Syn, at — svimlende,

Forsærdet — hvert et Dnske hos ham tier,

Undtagen det, at leve. Markens Rige

Han kunde see forgaae i Lyn og Torden,

Dg dog ei spørge hvad der foregik.

— Ah hvilket Heltehierte har du knust!

(hun vender sig bort og græder.)

Churførsten (i største Forbauselse).

Nei, dyrebareste Natalie!

Det er umuligt?! — Beder han om Naade?

Natalie.

Ah, havde aldrig, aldrig du fordømt ham!

Churførsten.

Nei, sig: han be'er om Naade? — Gud i Himlen,

Hvad er der hændt? Hvi græder du, mit Barn? —

Har du talt med ham? Siig mig Alt! Har du?

Natalie

(heldende sig til hans Bryst).

Ja, i min Dantes Værelser, nu nyeligt,

Hvorhen, i Rappe hyllet, tænkt, han sneeg sig,

Skult af Tuskørket, hemmeligt, uværdigt,
 Forvirret, frøgt som, sørgelig at flue,
 Et jammerfuldt, et høist ynkværdigt Syn!
 Saa dybt, jeg troede, sank umuligt dog
 Den, hvem Historien priser som sin Helt.
 See, jeg er kun en Kvinde, og jeg gyser
 For Slangen vel, der nærmer sig min Hæl:
 Men, o! saa sønderknust, saa uben Gatning
 Og saa aldeles modløs traf mig Døden
 Dog aldrig, som en Løve grum og hæslig!
 — Ah hvad er Storhed, Menneſkebedrivt!

Churfyrsten (forvirret).

Nu da, ved Himmels og Jordens Gud,
 Saa fat kun Mod, mit Barn; saa er han fri!

Natalie.

Min høie Fyrste, Prindsen —?

Churfyrsten.

Er benaadet! —

Jeg strax vil skrive det Fornødne til ham.

Natalie.

Min Fader! Er det sandt?

Churfyrsten.

Du hører det!

Natalie.

Han faaer Tilgivelse? Døer ikke nu?

Churfyrsten.

Jeg sværger dig det! Ved mit Ord! Hør flulbe

Seg sætte mig mod sliq en Krigers Mening?
 Den første Ugtelse, som vel du veed,
 Mit Hjerte nærer for hans Jølelse.
 Kan han for uretfærdig ansee Dommen,
 Casseret jeg den; han er atter fri!

(han henter en Stool til hende.)

Vil du dig sætte ned et Dieblif?

(han gaaer til Bordet, sætter sig og skriver. — Pause.)

Natalie (ved sig selv).

O Hjerte, hvi saa hæftigt banker du?

Churfyrsten (skrivende).

Saa Prindsen er paa Slottet end derovre?

Natalie.

Nei, han gik strax tilbage til sit Fængsel. —

Churfyrsten

(slutter sit Brev og forsegler det; derpaa vender han sig
 atter til Prindsessen med det).

Min lille Niece, kiere Datter græd!

Og jeg, hvem hendes Glæde er betroet,

Seg kulde mørkne hendes hulde Die!

(han lægger Armen om hendes Liv.)

Vil du ham Brevet overbringe selv? —

Natalie.

Paa Raadhuset! Hvorledes?

Churfyrsten

(trykker hende Brevet i Haanden).

Hvorfor ei?

(han ringer. Heidukker træde ind.)

Lad Vognen kiøre frem! Prindsessen har
Et Erinde til Oberst Homburg strax!

(Heidukkerne gaar.)

Saa kan han strax dig takke for sit Liv.

(omfavner hende.)

Mit kiære Barn! Er du nu god igien?

Natalie (efter en Pause).

O Herre! hvad saa pludseligt din Naade

Har vakt, vil jeg ei undersøge, vide.

Men det jeg seer, det føler jeg i Hjertet,

Uædel Spot vil du ei drive med mig,

Der staae nu i dit Brev hvad og der vil,

Jeg haaber Redning — og jeg takker dig!

(hun kysser hans Haand.)

Churførsten.

Ja vist, min Datter, staaer det der! Saa sikkert,

Som Fætter Homburg ønsker det. Farvel!

(de gaar ud til forskjellige Sider.)

Anden Scene.

Prindsesse Natalies Værelse.

Natalie (træder ind). To Hofdamer og
Ritmester Grev Reusz (følge efter).

Natalie (iilfom).

Hvad bringer I, Herr Greve? — Er det fra
Mit Regiment? Og vigtigt? Kan det bide?

Grev Reusz.

(overrækker hende et Papir).

Et Brev fra Oberst Rottwitz, Eders Naade!

Natalie.

Giv hurtigt! Hvorom er det vel?

(aabner det.)

Grev Reusz.

Et Brevskrift.

Forfattet med Frimodighed, men dog
Med Ureskyld, som I vil see, til Hans
Durchlauchtighed vor Fyrste, for Prinds Homburg,
Vor General.

Natalie (læser).

"Supplik, indgiven af
Prindsessen af Draniens Regiment
I Underdanighed." —

(Pause.)

Hvo har det skrevet?

Grev Reusz.

Det skrevet er af Oberst Rottwitz selv,
Som og de rystende, usikre Træk
Udvise. — Og hans eget Navn staaer forrest.

Natalie.

De tred've Underskrifter, hvilke følge? —

Grev Reusz.

Er Officerernes, min Naadigste,
Alt efter deres Rang ved Regimentet.

Natalie.

Suppliquen sender man nu mig? Hvorfor?

Grev Reusz.

For underdanigst at erfare om,

J, naadige Frøken, vil, som Chef, udsølte

Med Eders Navn den øverst aabne Plads.

(Pause.)

Natalie.

Vel hører jeg, at Herren vil benaade

Uf egen Drift min ædle Fætter Prindsen,

Dg fligt et Skridt blev ufornødent da; —

Grev Reusz (fornøiet).

Saa? Virkeligt?

Natalie.

Dog vil jeg underskrive

Ansøgningen med Eder; klogt benyttet,

Kan den i Skaalen ogsaa veie noget,

Dg bli'r maafee, naar Fyrsten sig bestemmer,

Ham en velkommen Leilighed, hvorved

Udslaget kan indledes. — Som J ønske,

Mit Navn jeg sætter her i Eders Spidse.

(hun gaaer for at skrive.)

Grev Reusz.

Vi blive Eders Naade høist forbundne.

Natalie

(vender sig igien til ham).

Jeg finder kun mit Regiment, Grev Reusz! —

Hvi savner jeg her Gôh's og Anhalt-Plesses
Dragoner, hvorfor Bomsdorfs Cuirassierer?

Grev Reusz.

Ei, som I muligt frygter, af den Marsag,
At lunknere, end vi, de føle for ham! —
Men det uheldigt træffer for Suppliken,
At Rottwiß cantonnerer hist i Arnstein,
Uffondret fra de andre Regimenter,
Der ere leirede her rundt om Byen.
Derfor kan Bladet frit og sikkert ei
Til alle Sider let udfolde sig.

Natalie.

Men ikke desto mindre, synes mig,
At Bladet netop derved bli'r for let? —
Troer I, Herr Greve, at de andre Herrer,
Hvis her blandt dem I vare, og strev under?

Grev Reusz.

I Byen her, min Frøken? — Mand for Mand!
Det hele Rytterie sat sig i Pant
Med deres Navne for ham; ja, ved Gud,
Jeg troer, at man med Held en Subskription
Ved hele Markens Hær da kunde aabne!

Natalie (efter en Pause).

Hvi sender I da ikke Officerer,
Paa Eders Vegne hid til Lektren strax?

Grev Reusz.

Forlad mig! Det ei vilde Obersten.

Han ønskede, sagde han, ei noget sig
 At foretage, som misdømmes kunde.

Natalie.

Den underlige Mand! Snart dierv, snart syag! —
 Til Lykke falder det mig ind, at Fyrsten
 Mig overdrog, da selv ham mangled' Tid,
 Hid at beordre Kottwitz, hvem i Arnstein
 Terrain og Position ei var tilpas. —
 Jeg nu vil Ordren efterkomme strax.

(hun sætter sig og skriver.)

Grev Reusz.

Ved Himlen, herligt, Frøken! Et Tilfælde,
 Som aldrig kunde træffe mere heldigt.

Natalie (endnu skriver).

Benyt det da, saa godt I kan, Herr Greve!

(Slutter, forsegler, og reiser sig igjen.)

Smidlertid, mærk vel! bli'r denne Ordre
 I Eders Portefeuille for det første;
 I bringer Kottwitz den i Arnstein ikke,
 For nærmere jeg giver Eder Bink.

(leverer ham Skrivelsen tilligemed den ligeledes under-
 skrevne Ansøgning.)

En Heiduk (træder ind).

Til Eders Naades Brug er Vognen forspændt,
 Som Hans Durchlaughtighed beordrede.

Natalie.

Risør frem! Jeg kommer strax!

(Pause, hvori hun estertænksom træder til Bordet og
 trækker sine Handsker paa.)

Vil I, Herr Greve,

Ledsage mig til Prindsen i hans Fængsel,
 Jeg har i Sinde strax at tale med ham;
 En Plads staaer Eder aaben i min Vogn.

Grev Reusz.

Prindsesse! Denne Vre, sandelig —!

(byder hende sin Arm.)

Natalie (til Hofdamerne).

J følge mig, Veninder! Muligt kan jeg
 Strax, der, Bestemmelse om Brevet tage.

(alle gaae.)

Tredie Scene.

Prindsens Fængsel.

Prindsen af Homburg

(Hænger sin Hat paa Væggen og kaster sig flødesløst paa
 en Madratts, der er udbredt paa Gulvet).

En Dervisch kalder Livet her en Reise,

Og saare kort. Vistnok! To Spand paa Jorden

Til tvende Spand ned under Jorden gaaer den.

Jeg vil alt standse paa den halve Vej!

Den som i Dag end bærer Hovedet

Paa Skuldrene, ham hænger det imorgen

Alt dinglende paa Kroppen, og det ligger

J overmorgen for hans Fodder alt.

Vel siger man, en Soel og hisset Finner,

Og over Marker, flionnere end her:

Jeg troer det; Skade kun at Diet smuldner,
Som denne Herlighed betragte Kulde.

Fjerde Scene.

Prindsesse Natalie (træder ind, ført af)
Ritmester Grev Reusz. Hofdamer (følgende. Førend de andre kommer) en Løber med
Fakkel. Prindsen af Homburg.

Løberen.

Ederes Durchlaughtighed, Prindsessen af
Dranien!

Prindsen (staaer op).

Natalie!

Løberen.

Her er hun alt.

Natalie

(med en Bøining mod Greven).

Forlad os for et Dieblif, Herr Greve!

(Grev Reusz og Løberen gaae.)

Prindsen.

Min dyrebare Frøken!

Natalie.

Gode Fætter!

Prindsen (fører hende frem).

Nu siig, hvad bringer I? Hvor gaaer det mig?

Natalie.

Godt. Alt gaaer godt. Som jeg har Eder sagt.

Benaadet er J, fei; her er hans Brev,
Hans egenhændige, som det bekræfter.

Prindsen.

Det er ei muligt! Nei! Det er en Drøm!

Natalie.

Læs Brevet! Læs! Da vil J det erfare.

Prindsen (læser).

”Min Prinds af Høimburg, da jeg Eder satte fast,
For Eders alt for tidligt skeete Angreb,
Da troede jeg at gjøre blot min Pligt,
Dg regnede paa Eders eget Bifald.
Hvis J nu troer, at Eder er skeet Uret,
Saa beder jeg, giv mig et Ord derom —
Dg Eders Kaarde sendes strax tilbage.”

(Natalie blegner. Prindsen seer spørgende
paa hende.)

Natalie

(med Udtrykket af pludselig Glæde).

Mu da, der staaer det! Kun et Ord behøves —!
D kiære, søde Ven!

(trykker hans Haand.)

Prindsen.

Min ædle Frosken!

Natalie.

D salige Time, som mig er oprunden! —
Tag Pennen hurtigt, skriv; hvi nøler J?

Prindsen

(pegende paa Fyrstens Brev).

Dg Underskrivten her?

Natalie.

Et F; hans Tegn! —

O Bork, glæd Eder dog! — O hvor hans Mildhed

Er grændseløs — jeg vidste det — som Havet. — —

Giv ham en Stoel, han strax skal skrive Svaret.

Prindsen.

Han siger, hvis jeg troer —?

Natalie (afbryder ham).

Sa ganske rigtigt!

Sæt Eder hurtigt ned! Jeg vil dictere!

(Skyder Stolen hen til ham.)

Prindsen (seende i Fyrstens Brev).

— Jeg vil endnu engang det giennemlæse.

Natalie

(river ham Brevet af Haanden).

Hvorfor? — Saae I ei Graven alt i Kirken

Med aaben Strube gabe Jer imøde? —

Minutet kostbart er. Sæt Eder, skriv!

Prindsen (smilende).

I skynder sandeligt paa mig, som Døden

Sprang, liig en Leopard, mig alt paa Nakken.

(han sætter sig.)

Natalie (vender sig og græder).

Hvis ei I mig vil giøre vreb, da skriv!

(Prindsen ringer med den paa Bordet staaende Klokke; en Tjener kommer ind.)

Prindsen.

Giv mig Papir og Pen, Bor og Signet!

(Efterat Tjeneren har søgt disse Ting sammen, gaaer han igien. Prindsen skriver. Pause.)

Prindsen

(i det han river det begyndte Brev istykker og kaster det under Bordet).

En dum Begyndelse.

(tager et andet Stykke Papir.)

Natalie

(tager det begyndte Brev op).

Hvad siger I? —

Min Gud, det er jo godt; fortræffeligt.

Prindsen (halv ved sig selv).

Saa fatter sig en Nibbing, ingen Prinds. —

Jeg grunder paa en anden bedre Vending.

(Pause. — Han griber efter Churfyrstens Brev, som Prindsessen holder i Haanden.)

Hvad siger han da egentligt i Brevet?

Natalie (vil ikke slippe det).

O intet!

Prindsen.

Hib!

Natalie.

I har jo læst det!

Prindsen (griber det).

Dog!

— Jeg vil kun see, hvad Bending jeg maa bruge.

(lukker det op og læser.)

Natalie (ved sig selv).

O Himlens Gud! Nu er det ude med ham!

Prindsen (overrasket).

See der! Høist underligt, saa sandt jeg lever!

— Du faae vel ikke dette Sted?

Natalie.

Nei! — Hvilket?

Prindsen.

Mig selv opfordrer han til Dom i Sagen!

Natalie.

Nu ja!

Prindsen.

Ret brav, i Sandhed, brav og værdigt!

Ret som en høi og ædel Aand det sømmer!

Natalie.

O hans Høimodighed er uden Grændser!

— Men du, gjør du nu ogsaa Dit, og skriv

Som han forlanger det; Anledning, seer du,

En ydre Form blot er det, som behøves:

Saa snart han har det eene Ord fra dig,

Er flur den hele Strid forbi!

Prindsen (lægger Brevet fra sig).

Nei, Kiære!

Jeg vil betænke Sagen til imorgen.

Natalie.

Du Ubegribelige! Hvilken Bending!

Hvi saa? Hvorfor?

Prindsen (staaer heftigt op).

Jeg beder, spørg mig ikke!

Du har ei overveiet Brevets Indhold!

At han mig Uret gjorde, kan jeg ei,

Som han forlanger, skrive; tvinger du mig,

At svare ham i denne Stemning, da

Ved Gud, da skriver jeg: Mig skeer min Ret!

(han sætter sig igien med Armene overkors ved Bordet, og seer i Brevet.)

Natalie (bleg).

Du Rasende! Hvad Ord har du udtalt!

(hun bøier sig rørt over ham.)

Prindsen (trykker hendes Haand).

Vi dog, — et Dikt ik! Mig synes — (han grunder.)

Natalie.

Hvilket?

Prindsen.

Snart veed jeg, strax, hvorledes jeg vil skrive.

Natalie (smertelig).

Homburg!

Prindsen (tager Pennen).

Jeg hører! Ja!

Natalie.

Min Ven! Jeg ærer

Det, som dit Hierte stærkt bevæger nu;

Men sværge kan jeg dig: at commanderet
 Er Regimentet, som imorgen skal,
 Naar du er nedfænkt, gde dig den sidste
 Forsonings-Øre med dets Carabiner.
 Kan, ædel som du er, Dødsdommen ei
 Du dig modsætte, ei hvad han forlanger
 I Brevet efterkomme: Nu saa troe mig,
 Han taer dig paa dit Ord, laer Sagen gaae
 I den høimobige Bending, den har taget,
 Og Dommen uden Medynk bli'r fuldbyrdet!

Prindsen (skrivende).

Nu vel!

Natalie.

Nu vel?

Prindsen.

Han handle som han tør;
 Mig sommer det, at handle som jeg bør!

Natalie

(træder forskrækket nærmere).

Forsærdelige, har du skrevet alt?

Prindsen (sluttende sit Brev).

”Homburg — Skrevet i Fehrbellin, den tolvte —”

Seg er alt færdig. — Frands!

(han couverterer og forsegler Brevet.)

Natalie.

O Gud i Himlen!

Prindsen (reiser sig).

Bring dette Brev paa Slottet, til min Herre!

(Tjeneren gaar.)

For ham, der viser sig saa værdig for mig,

Vil jeg som en Uværdig ikke staae!

Jeg skyldig, meget skyldig er, det føler

Jeg vel; og kan han kun tilgive mig,

Naar derom jeg vil stride med min Fyrste,

Saa vil jeg intet af hans Naade vide.

Natalie (kysser ham).

Tag dette Kys! — Og styrte' saa tolv Rugler

Dig strax i Støvet: heit mig sfulmed' Barmen,

Jeg jublede og græd og bifaldt dig;

— Smidlertid, naar du dit Hjerte følger,

Er det mig ogsaa tilladt, mit at følge.

— Grev Reuß!

Grev Reuß

(for hvem Løberen aabner Døren, træder ind).

Natalie.

Afsted med Eders Drøbe, Greve!

Til Arnstein og til Rottwig! Regimentet

Strax bryder op, saa er det Fyrstens Villie;

Endnu før Midnat venter jeg det her!

(Greven iler ud. — Prindsessen og Hofdamerne
gaar ligeledes.)

F e m t e A c t.

Første Scene.

Saal i Slottet.

Churfyrsten (kommer halv afklædt fra Sideskabinetet; ham følge) Grev Truchsz, Grev Hohenzollern og Ritmester von der Holz. Pager med Lys.

Churfyrsten.

Hvorledes? Rottwiz? og med ham Prindsessens Dragoner? her i Staden?

Grev Truchsz (aabner Vinduet).

Ja, min Fyrste!

Der staaer han opmarscheret her paa Pladsen.

Churfyrsten.

Nu! Kan I Herrer løse mig den Gaabe?

— Hvo har ham kaldet?

Hohenzollern.

Ei jeg veed det, Herre!

Churfyrsten.

Arnstein er hans bestemte Stand, Quarteer. —

Gaa hurtigt En, og bring os ham herop!

Golz.

Eders Durchlaughtighed, han kommer strax.
 Han har begivet sig til Raadhuussalen,
 Hvor Eders Generalitet er samlet.

Churfyrsten.

Hvorfor paa denne Tid?

(vendende sig til Hohenzollern.)

Hohenzollern.

— Det veed jeg ikke.

Grev Truchsz.

Tillader vel min Fyrste, at og vi
 Begive os et Dieblisk derhen?

Churfyrsten.

Hvorhen?

Hohenzollern.

Til Herrernes Forsamling hist,
 Hvor alt vi givet har vort Død at komme.

Churfyrsten (efter en kort Pause).

— Jeg har for denne Gang ei meer. Farvel!

(Officererne gaae.)

Anden Scene.

Churfyrsten. (siden) To Domestiker.

Churfyrsten.

Sælsomt! — Hvis nu jeg Deien var af Tunis,
 Da slog jeg Larm ved sliq tvetydig Udsærd;
 Jeg Silkesnoren lagde paa mit Bord,

Dg for min Port, med Pallisader spærret,
 Kanoner og Haubitser lod jeg stille.

Dog siden det Hans Rottwih er fra Priegniz,

Der kommer egenmægtig, uden Ordre,

Saa vil jeg fatte mig paa markise Wiis.

Af de tre Lokker, som med Sølvglands pryde

Hans Tæse, tager jeg den eene fat,

Dg fører ham med samt hans Eskvadroner

Igien til Arnstein i al Stilhed smukt.

Hvorfor da vække Staden af sin Søvn?

(Efterat han igien har seet et Diebliß udaf Vinduet,
 gaaer han til Bordet og ringer.)

To Domestiker

(træde ind).

Churfyrsten (til den Ene).

Spring engang ned og spørg, som fra dig selv,

Hvad der paaferde er paa Raadhuussalen.

(Første Domestik gaaer.)

Churfyrsten.

Men du, gaa du og bring mig mine Klæder!

(Anden Domestik bringer Klæderne; Churfyrsten
 klæder sig paa, og paatager sine fyrstelige Prydselser.)

Tredie Scene.

Feldmarschal Dörfling (kommer).

De Forrige.

Feldmarschallen.

Rebellion, min Fyrste!

Churfyrsten

(endnu sysselsat med Paaklædningen).

Stille, stille!

Du veed jeg lider ikke godt, at man
 Saaledes uanmeldet kommer til mig!
 — Hvad vil du? Tael!

Feldmarschallen.

Tilgiv mig, Herre! — Men —

En Sag af Bigtighed mig fører til dig.
 Nys Oberst Kottwitz uden Ordre rykket'
 I Byen ind; vel hundred' Officerer
 Forsamlet' er om ham paa Raadhuussalen;
 Et Haandskrift mellem dem gaaer om, bestemt
 At gribe ind i dine Rettigheder.

Churfyrsten.

Det er mig alt bekiendt! — Hvad er det andet,
 End en Bevægelse til Prindsens Fordeel,
 Hvem Loven har til Død ved Ruglen dømt.

Feldmarschallen.

Ved Himlen, rigtigt! Du har truffet det!

Churfyrsten.

Nu godt! — Saa er mit Hierte midt iblandt dem.

Feldmarschallen.

Man siger, at i Dag de Rasende
 Suppliken her vil overrække dig,
 Og hvis med uforsonlig Brede du

Bedbliver Dommen — knap tør jeg det melde —
 Vil de med Magt den Fængslede befrie.

Churfyrsten (mørk).

Hvo har fortalt dig det?

Feldmarschallen.

Hvo det fortalte?

Fru Rehow, paa hvis Ord du stole kan,
 Hun er min Hustrues Tante, havde været
 I Aftes hos Drost Rehow's, hendes Onkels,
 Hvor Officerer, der fra Leiren kom,
 Gik yttred' denne høist forbovne Plan.

Churfyrsten.

Det maa en Mand mig sige, før jeg troer det.
 Min Støvle sætter jeg for Prindsens Fængsel,
 Den skiermer det mod disse unge Helte!

Feldmarschallen.

Min Fyrste, jeg besværges dig, saafremt
 Din Hensigt er, Prinds Homburg at benaade:
 Gaa gjør det, før et farligt Skridt er fæet!
 Du veed, at hver Armee sin Helt har tier;
 Lad denne Gnist, der ulmer giennem Hæren,
 Ei staae fortærende i Luer ud,
 Kottwitz med Skaren, han forsamler om sig,
 Endnu ei veed, jeg dig advaret har;
 Send Prindsen, før de vise sig, sin Kaarbe,
 Send ham den strax, som dog han har fortient:

Avisen flienker du en Stordaad meer,
En Udaad mindre, at forkynde Verden.

Churfyrsten.

Først maatte jeg dog høre Prindsens Mening,
Der, som du sagtens veed, ei efter Lune
Blev fængslet, ei vilkaarligt kan befries. —
Naar disse Herrer komme, vil jeg see dem.

Feldmarschallen (ved sig selv).
Gordemt! — Han væbnet er mod alle Pile!

Fjerde Scene.

To Heidukker (træde ind, den eene med et
Brev i Haanden). De Forrige.

Første Heiduk.

J Forgemakket Oberst Rottwisk staar
Med flere Officerer — —

Churfyrsten

(til anden Heiduk, i det han tager ham Brevet af
Haanden).

Fra Prinds Homburg?

Anden Heiduk.

Ja!

Churfyrsten.

Hvor bekom du det?

Anden Heiduk.

Af Schweigereen,

Hvem Prindsens Tæger har leveret det.

(gaaer.)

Churfyrsten

(Stiller sig ved Bordet og læser; derefter vender han sig og kalder en Page).

Prittwich! — Bring mig Krigsbrettens Dom herind!
— Og Passet for Grev Gustav Horn, Gesandten
Fra Sverrig, vil jeg ogsaa have med!

(Pagen gaaer; til den første Heibuk.)

Kottwitz og Officererne — skal komme!

(Heibuken gaaer og aabner for Kottwitz og Følge.)

Femte Scene.

Oberst Kottwitz og Oberst Hennings,
Grev Truchsz, Grev Hohenzollern og
Sparren, Grev Reusz, Ritmester Holz
og Stranz, med flere Oberster og Office-
rer (træde ind). De Forrige.

Oberst Kottwitz (med Ansøgningen).

Tillad, min høie Fyrste, naadigst mig,
I din Armees Navn at overrække
Dig denne underdanigste Supplik.

Churfyrsten.

Kottwitz, før jeg modtager den, svar mig:
Hvo gav dig Ordre til at komme hid?

Kottwitz (seer paa ham).

Med Regimentet?

Churfyrsten.

Med Dragonerne! —

Jeg har anvist dig Arnstein til Qvarteer.

Kottwitz.

Din egen Ordre, Herre, bød mig komme.

Churfyrsten.

Hvad? — — Vilis mig Ordren?

Kottwitz.

Her, min høie Fyrste!

Churfyrsten (tæser).

"Natalie, i Kraft af naadigst Fuldmagt,
Paa Churfyrst Friederichs min Onkels Begne." —

Kottwitz.

Ved Gud, min Herre Fyrste, ikke troer jeg,
At Ordren er dig ubekendt?

Churfyrsten.

Nei, nei!

Forstaae mig ret — Hvo var det, som den bragte?

Kottwitz.

Grev Reuß! — Ei er der —

Churfyrsten

(efter et Dieblis Ophold).

Langt fra! Tvertimod,

Jeg ønsker dig velkommen! — Du med dine
Tolv Eskadroner er bestemt imorgen
Ved Oberst Homburgs Død at vise ham
Den sidste Vre.

Kottwitz (fortrakket).

Jeg?

Churfyrsten

(i det han giver ham Ordren tilbage).

Dit Regiment

Staaer end i Nat og Dage her ved Slottet?

Kottwitz.

Forlad mig, nei — —

Churfyrsten.

Hvi rykker det ei ind?

Kottwitz.

Min Fyrste, det er rykket ind. Det træffer
Endnu de forrige Qvarterer her.

Churfyrsten

(vendende sig mod Vinduet).

Hvad? End for to Minuter — — Nu, ved Himlen!

Du har dig skyndt, at finde dine Stalde!

Saa meget bedre da! Endnu engang

Velkommen! Siig, hvad vil du nu? Hvad Nyt?

Kottwitz (visende Ansøgningen).

Fra din trofaste Hær jeg dette bringer.

Churfyrsten.

Giv hid!

Kottwitz (leverer den).

Dog Dødet, som du talde nys,

Slaaer alt mit Haab til Jorden møbløst ned.

Churfyrsten.

Saa kan et Ord og reise det igien.

(læser.)

”Supplik om allerhøieste Benaadning
 For vores Chef, Prinds Friedrich Hessen-Homburg,
 Det markiske Rytteries General,
 I den mod ham anlagte Criminal-Sag.”

(til Officererne.)

En ædel Mand, I Herrer! Ei uværdig
 At I saamange gaae i Forbøn for ham!
 (han seer atter i Ansøgningen.)

Supplikken er forfattet af — ?

Kottwitz.

Af mig.

Churfyrsten.

Dens Indhold er bekendtgjort Prindsen?

Kottwitz.

Aldrig!

Dens mindste Tøddel ei! Den er besluttet
 Og fuldført i vor Krebs, af eget Hu.

Churfyrsten.

Giv mig et Par Minuters Frist, I Herrer!

(han gaaer til Bordet og giennemseer Ansøgningen.
 Stor Pause.)

Hm! Synderligt! — Du gamle Krigsmand tager
 I Forsvar Prindsens Handling? Vil besmykke
 Hans Angreb, uden Ordre, imod Wrangel?

Kottwitz.

Ja min durchlauchtige Fyrste; det gjør Kottwitz!

Churfyrsten.

Det var dog under Slaget ei din Mening.

Kottwitz.

Det havde slet jeg overlagt, min Fyrste!
 Jeg burde roligt adlydt Prindsens Ordre,
 Da han heelt vel forstaaer at føre Krig.
 De Svenske vakkede paa venstre Floi,
 Men paa den høire fik de alt Forstærkning;
 Hvis nu han havde ventet paa din Ordre,
 De atter havde sat sig fast i Dalen —
 Og aldrig Seiren da var bleven vor.

Churfyrsten.

Saa? — Det behager du at forudsætte!
 Det er dig dog bekendt, at Oberst Hennings
 Jeg assendt havde for med Storm at tage
 Broestandsene, som dækked' Wrangel Ryggen?
 Var Ordren ikke overtraadt af Eder,
 Da kunde Hennings udført Planen heldigt;
 Forinden tvende Timer havde han
 Sat Broerne i Brand, og vundet selv
 Fast Stilling sig ved Rhinen; Wrangels Hær
 Var, mellem Grave og Moradser, bleven
 Med Green og Rod til sidste Mand oprykket.

Kottwitz.

Det er en Stympers Sag, og ikke din,
 At ville opnaae Skiebne's Yderste;
 Du tog til denne Dag hvad den dig bød.
 Den fiendste Drage, som din Mark har hærget,

Med blodig Pande blev forjaget nu:
 Hvad kunde der paa een Dag mere fsee?
 Hvad ligger dig vel Lav paa, om endnu
 Han hviler mat i Sandet et Par Uger,
 Og pleier sine Saar? Nu lærte vi
 Den Kunst at overvinde ham, og freidigt
 Vi hige, den fremdeles at udøve:
 Lad modigt os endnu engang see Brangel
 Tæt under Dine, — da er Tingen færdig,
 Og bort ad Østersøen flyver han!
 Paa een Dag blev jo Rom ei heller bygget.

Churfyrsten.

Med hvilken Ret, du Daare, kan du haabe
 Sligt Udfald, naar Stridsvognen, som jeg fører,
 Ei bli'r mig eene overladt, naar hver
 Tor egenmægtigt gribe mig i Tommen?
 Troer du, at Lykken steds vil, som sidst,
 Med Seirens Krands Ulydigheden lønne?
 Den Seir ei vil jeg, som, Tilfældets Barn,
 Mig falder ud af Lykkehiulet; Loven,
 Min Krones Grundvold, vil jeg opretholde,
 Paa den jeg opført har min Seiersbygning.

Kottwitz.

Den Lov, den høieste, som virke skal
 I dine Generalers Bryst, o Herre,
 Det er din Villies blotte Bogstav ei;
 Det Fædrelandet er, det er din Krone,

Det er dig selv, hvis Hoved bærer den.
 Hvad skiotter du, jeg beder dig, den Regel,
 Hvorefter Fienden slaes: naar kun han synker
 I Støv for dig med alle sine Faner?
 Den Regel, som ham slaer, det er den bedste!
 Vil Hæren, som med Varme ved dig hænger,
 Du gjøre til et Redskab, Sværdet liigt,
 Som dødt du bærer i den gyldne Skede?
 Den usle Aand, som, veivild mellem Stierne,
 Først gav sig Lære! Denne flette Statskunst,
 Kortsynet, som for eet Tilfældes Skyld,
 Hvor Følelsen fordærvelig sig viste,
 Forglemmer andre ti, i Tidens Lob,
 Da Følelsen allene redde kan!
 Jeg offerer dig mit Blod paa Kampens Dag
 Mon vel for Guld, for Hæder eller Guld?
 Langtfra! Dertil jeg troer mit Blod for godt!
 Hvad! Nei, jeg har i Stilhed, fri, selvstændig,
 Min Glæde, min Tilfredshed og min Lyst
 I din fortræffelige Herlighed,
 Dit store Navn, dets Hæder og dets Tilvært!
 Det er den Løn, hvorfor mit Hjerte sælges!
 Sæt, at du nu for hiin selvbudne Seier
 Brød Staven over Prindsen, og at jeg,
 Jeg traf den Dag imorgen ligeledes,
 Med Eskadronerne, en saadan Seir,
 Selvbuden, mellem Skov og Fjeld, som Hyrden,

Da var jeg dog, ved Himlens Gud, en Skielm,
 Om ei jeg kiel i Prindsens Godspoer traadde.
 Og sagde du, med Loven i din Haand:

"Dit Hoved har, o Rottwitz, du forbrudt!"

Saa svareb' jeg: Det vidste jeg, min Herre,
 Her er det, tag det hen; da jeg ved Eed
 Forbandt med Huud og Haar mig til din Krone,
 Undtog jeg ei mit Hoved, det er dit.

Jeg gav dig intet, som dig ei tilhørte.

Churfyrsten.

Med dig, du gamle, underlige Herre,
 Bli'r jeg ei færdig! Mig, som vel du veed
 Har Godhed for dig, mig bestikker du
 Med Ord og snedig Talekunst; men hi!
 En Advocat jeg kalder, som skal ende
 Vor Strid og føre Sagen for mig!

(han ringer, en Domestik træder ind.)

Prindsen!

Prinds Homburg skal mig bringes hid fra Fængslet!

(Domestiken gaaer.)

Han vil dig sige, haaber jeg tilfulde,
 Hvad Krigstugt og hvad Lydighed vel er!
 Heelt anderledes i det mindste lyder
 Hans Brev, end denne fine Frihedslære,
 Du her udvikler for mig, som en Dreng.

(han stiller sig igien ved Bordet og læser.)

Rottwitz (forbausset).

Hvo kaldes? — Hentes? —

Oberst Henningss.

Homburg?

Grev Truchsz.

Nei, umuligt!

(Officererne træde uroligt sammen og tale med hverandre.)

Churfyrsten.

Fra hvem er denne anden Foreskilling?

Hohenzollern.

Fra mig, min Fyrste!

Churfyrsten.

Saa?

(Læser.)

”Beviis at Fyrsten

Selv Prindsens Daad” — — — Naa, ved min
Himmel, det

Jeg kalder diervt!

Hvad? Skylden for den Daad, han sig har tilladt
i Slaget, vil fra ham paa mig du flyde?

Hohenzollern.

Paa dig, min Fyrste; ja, jeg, Hohenzollern.

Churfyrsten.

Nu da, ved Gud, det overgaaer en Fabel!

Den eene viser, Skylden er ei hans,

Den anden viser selv, at den er min! —

Hvormed beviser du mig flig en Paaastand?

Hohenzollern.

Du vil erindre dig hiin Nat, o Herre,

Da Prindsen, dybt i Søvn begravet, vi
 I Haven under dens Plataner fandt:
 Han drømte vel om Seiren næste Dag,
 Thi Laurbærqviste holdt han i sin Haand.
 Som for hans dybe Siel at prøve, tog du
 Den bundne Krands af Haanden ham, og slynged'
 Din Kiæde, som du bærer om din Hals,
 Om Krandsen med et Smil; og Krands og Kiæde
 Du til Prindsessen gav, Natalie.
 Ved dette nye Syn staaer Prindsen op,
 Han rødmer; disse skionne Sager vil han,
 Rakt af saa kier en Haand, strax gribe: Men,
 I det du baglænds drager hende med dig,
 Undviger du ham hurtigt giennem Dørren;
 Den lukkes: Jomfru, — Kiæde, — Laurbærkrands,
 Forsvinde. — Med en Handske i sin Haand,
 Som han fratok — hvem? veed han ikke selv —
 Staaer i den dybe Midnat han tilbage.

Churfyrsten.

Hvad for en Handske?

Hohenzollern.

Jeg har udtalt strax. —
 Det Hele var en Spøg; dog hvad Betydning
 Det fik for ham, erfarede jeg snart,
 Thi da jeg nu, ad Havens Sidedør
 Mig sniger til ham, som tilfældigviis,
 Og vækker ham, og han besinder sig:

Opfylder Mindet ham med salig Fryd,
 Du intet mere Rørende kan tænke!
 Det hele Eventyr fortæller han mig,
 Indtil det allermindste, som en Drøm;
 Og mener, aldrig før saa klart han drømte —:
 Og fast den Troe slaar Rodder i hans Siel,
 At Himlen har tilfikket ham et Tegn:
 At Gud paa Slagets Dag vil stienke ham
 Alt hvad hans Aand har seet i Drømme nys:
 Tomfru og Laurbærkrands og Hæderssmykke.

Churfyrsten.

Hm! Synnerligt! — Og altsaa denne Handske?

Hohenzollern.

Ja! Denne legemlige Deel af Drømmen
 Forvirrer og bestyrker ham paa eengang.
 Først han beskuer den med store Vine: —
 Hvid Farven er, og til en Damehaand
 Den synes giort: — dog da han ei om Matten
 I Haven har med nogen tal't, fra hvem
 Den kunde være taget, — og ved mig,
 Der minder om Parolen ham paa Slottet,
 Hans Sværmeriers Traad bli'r overflaaet,
 Forglemmer han hvad ei han kan begribe,
 Og giemmer, adspredt, Handsken i Colletten.

Churfyrsten.

Nu? Og derpaa?

Hohenzollern.

Derpaa, med Stift og Table,

Han træder ind paa Slottet, for andægtig
 At høre Slagets Plan af Feldmarschallen;
 Fyrstinden og Prindsessen, færdige
 Til Reisen, just befinde sig i Salen.
 Hvo fatter hans Forbauselse, da nu
 Prindsessen savner Handsken, som han gemmer!
 Marschallen raaber een og flere Gange:
 Herr Prinds af Homburg! — Hvad befaler min
 Feldmarschal, svarer han, og vil sig samle;
 Dog, af Mirakler rundt omringet, — —: Lyn
 Fra Himlen kunde truffet ved hans Side — —!
 (han tier.)

Churfyrsten.

Var det Prindsessens Handske?

Hohenzollern.

Netop, ja!

Churfyrsten (falder i Tanker).

Hohenzollern (bliver ved).

Steen er han; med sin Blyantsstift i Haanden
 Staaer han der vel, og synes vel at leve;
 Men Følelsen, som ved et Trylleflag,
 Er udslukt hos ham; næste Morgen først,
 Da alt Kanonerne i Rækker tordne,
 Saaer han igien sin Fatning, spørger mig:

Min Ven, hvad var det dog igaar, som Dørfling
Dicteerte, der mig vedkom, ved Parolen?

Feldmarschallen.

I Sandhed, høie Fyrste, den Beretning
Kun jeg og underskrive; jeg erindrer,
At Prindsen hørte knap et Ord. Vel saae jeg
Ham meget adspredt tidt, men aldrig dog
I den Grad borte fra sig selv, som da.

Churfyrsten.

Dg nu, hvis ellers jeg forstaaer dig ret,
Du sætter denne Slutning paa din Bygning:
Hvis med den unge Drommers Tilstand ei
Jeg havde spøgt tvetydigt, var han bleven
Reent brødefri, ei adspredt ved Parolen,
Ei heller egenraadig under Slaget.
Ei sandt? Ei sandt? Saa mener du?

Hohenzollern.

Min Fyrste,

Det overlader jeg dig at tilføie.

Churfyrsten.

Banvittige Daare, som du est! Hvis du
Ei netop havde viist mig ham i Haven,
Saa havde jeg, i Diebliffets Lune,
Den harmfri' Spøg med Drommeren ei brevet.
Jeg paastaaer altsaa, just med samme Ret,
Den som hans Brøde voldet har, var dig! —
Hvad mine Officerer dog er' floge!

Hohenzollern.

Nok, min durchlaughtige Fyrste! Jeg er sikker,
Mit Ord med Vægt er faldet paa dit Bryst.

Siette Scene.

En Officeer (træder ind). De Forrige.

Officeren (til Churfyrsten).

Strax om et Dieblig er Prindsen her.

Churfyrsten.

Velan! Saa seer ham ind.

Officeren.

Om to Minuter. —

Han lod blot hurtigt, som han gik forbi,

En Portner aabne Kirkegaarden for sig.

Churfyrsten.

Hvad, Kirkegaarden?

Officeren.

Ja.

Churfyrsten.

Og hvorfor det?

Officeren.

Ja sandt at sige, veed jeg ei hvorfor;

Det lod som om hans Dnske var, at see

Den Grav, som der er aabnet for ham selv.

(Obersterne træde nærmere sammen og tale med
hverandre.)

Churfyrsten.

Nu vel! Saasnart han kommer, før ham ind.

(han træder igien til Bordet og seer i Papirerne.

Grev Truchsz.

Der bringer Bagten allerede Prindsen.

Syvende Scene.

Prindsen af Homburg (træder ind). En
Officeer med Bagt. De Forrige.

Churfyrsten.

Min Prinds! Jeg Eder kalde maa til Hielp!

Mig bringer Oberst Kottwik en Supplik

Til Eders Fordeel. See, i lange Rader

Har hundred Adelsmænd den underskrevet;

Armeen, staaer her, ønsker Eders Frihed,

Dg finder Krigsretsdommen ikke billig. —

Læs, beder jeg, det selv, til Underretning!

(han giver ham Ansøgningen.)

Prindsen af Homburg.

(Efterat have kastet et Blik deri, vender han sig og seer
sig om i Officerernes Kreds).

Kottwik, giv mig din Haand, du gamle Ven!

Du mere gjør mod mig, end jeg fortiente

Paa Slagets Dag af dig! Dog gaa nu hurtigt

Til Arnstein atter hen, hvorfra du kom,

Dg hold dig stille; jeg har overveiet,

Jeg Døden lide vil, som mig er tilkiendt.

(han leverer ham Ansøgningen.)

Rottwitz (forundret).

Nei aldrig, Prinds! Hvad er det som du siger?

Hohenzollern.

Døe vil han —?

Grev Truchsz.

Nei, han skal og bør ei døe!

Udskillige Officerer

(trængende sig frem).

Min Herre Tyrste! Min Behersker! Hør os!

Prindsen.

Kærlig! — Det er min egen faste Villie!

I hele Hærens Naasyn vil jeg give

Krigslovens Helligdom, som jeg har brudt,

Hvad den tilkommer, ved min frie Død.

Hvad, mine Brødre, er den Seier vel,

Den eene, fattige, som jeg maa skee

Endnu afrister Wrangel, — mod Triumphen

I morgen over den fordærveligste

Af alle Fiender i os, Overmodet

Og Trodsigheden, vundet ærefuld?

Den Fremmede, som Slaveaag os kyder,

Skal styrtes, fri hver Brandenborger staae

Paa moderlige Grund; thi den er hans,

Og kun for ham dens Marker pryde sig.

Rottwitz (rørt).

Min Søn! Min bedste Ven! Hvad Navn skal jeg —?

Grev Truchsz.

O Naadens Gud!

Kottwitz,

Lad denne Haand mig kysse!

(de trænge sig om ham.)

Prindsen

(vendende sig til Churfyrsten).

Men du, min Fyrste, du, som eengang bar
Et sødere Navn for mig, ach nu forskjertset;
Dybt rørt jeg kaster mig for dine Fødder.
Tilgiv, at jeg paa Kampens Dag har tient
Dig med en alt for overiilet Iver:
Nu toer mig Døden reen for hver en Brøde.
Forund mit Hierte, som forsonet, freidigt,
Din Dom sig underkaster, denne Trøst:
At af din Barm udsløttet er alt Nag,
Og, til et Tegn derpaa, bevilg mig huldrig
Den sidste Naade nu ved Afskedstimen.

Churfyrsten.

Tael, unge Helt! Siig hvad begierer du?
Jeg giver dig mit Ord, min Ridderære,
At hvad det er, saa skal det tilstaaes dig.

Prindsen.

Kiøb ei, o Herre, med Natalies Haand
Fred af Kong Carl, Fred af din Fiende. — Bort

Af Leiren med hin Sverrigs Underhandler,
 Der fligt et Forslag uden Vre gjør;
 O skriv med Lænkflugler ham dit Svar!

Churfyrsten

(kysker ham paa Panden).

Det see som du har sagt; med dette Kys,
 Min Son, den sidste Bøn bevilges dig.
 Hvortil behøves ogsaa nu fligt Dffer,
 Som Krigens Vanheld eene afvang mig?
 Af hvert dit Ord fremblomstrer mig en Seier,
 Som flaaer vor Fiende knust i Støvet ned.
 Jeg skriver ham, hun er Prinds Homburgs Bruud,
 Han, som for Fehrbellin blev Lovens Dffer,
 Hans Aand, som foran vore Faner gaaer,
 Maa Sverrig først paa Kampens Mark beseire.

(han kysker ham endnu engang og reiser ham op.)

Prindsen.

Nu see, der har du Livet flienket mig!
 Nu hver Betsignelse tilbæder jeg dig,
 Som Seraphim fra flæyhøi Himmel Throne
 Med Jubel over Heltens Hoved sende.
 Gaa, Herre, og bekrig og overvind
 Den Jord, som trodser dig — Du er det værd!

Churfyrsten.

Vagt! Bring ham nu tilbage i sit Fængsel!

Ottende Scene.

Natalie og Churfyrstinden (vise sig ved
Indgangen). Hofdamer (følge dem).

De Forrige.

Natalie.

O Moder, kom! Dael ei om hvad sig sommer,
Nu sommer det sig kun, at elske ham!

— Min dyre, min uhyggelige Ven!

Prindsen (vil gaae).

Bort!

Grev Truchsz (holder ham).

Nei, min Prinds! O nei!

(adskillige Officerer træde ham i Veien.)

Prindsen.

Bring mig nu bort!

Hohenzollern.

Min Fyrste, kan dit Hierte —?

Prindsen (river sig løs).

Hvad, Tyranner!

Vil I med Lænker slæbe mig til Døden?

Bort, bort! — Med Verden er min Regning sluttet!

(gaaer med Bagten.)

Natalie

(kastende sig i sin Dantes Arme).

O Jord, modtag mig i dit kolde Skød!

Hvi skal jeg længer flue Solens Lys?

Niende Scene.

De Forrige (undtagen Prinds Homburg).

Feldmarschallen.

O Himlens Gud! Saavidt det skulde komme!

Churførsten

(taler hemmeligt og magtpaaliggende med en Officeer).

Kottwitz (Kold).

Durchlaughtige Fyrste! Efier hvad er sket,
Kan vi vel gaae?

Churførsten.

Vist ikke! Ei endnu!

Jeg skal vel sige dig naar du kan gaae.

(han seer en Stund stivt paa ham; derpaa tager
han de Papirer, Pagen har bragt ham, af Bordet,
og vender sig dermed til Feldmarschallen.)

Det Vas er til Grev Horn, Gesandt fra Sverrig.
Det var min brave Fætters, Prindsens, Bøn,
Som jeg forpligtet var at efterkomme;
Stilstanden hævet er om trende Dage.

(Pause. — Han kaster Diet i Dødsdommen.)

Ja dommer selv, I Herrer! Vor Prinds Homburg
Har i afvigte Aar, ved Trods og Letfind,
Berøvet mig to af de bedste Geire;
Den tredie har han svart forbittret mig. —
Vil, efter disse Dages strenge Skole,
I end for fjerde Gang det vove med ham?

Kottwitz og Truchsz (paa eengang).
 Hvorledes? — Hvad? — Tilbedte — store Fyrste!

Churfyrsten.

Wil I? Wil I?

Kottwitz.

Saa sandt som Herren lever,
 Du kunde staae paa Afgrundsvælgets Rand,
 Og for at hielpe, for at redde dig,
 Ei drog han, uden Ordre, Sværdet meer!

Churfyrsten

(river Dødsdommen istykker).

Saa følger, mine Venner, mig i Haven!

(alle gaar.)

Tiende Scene.

Slotshaven med Slottet og Terræsen, som i første Act;
 det er Nat igien.

Prindsen af Homburg (med tilbundne Vine,
 ledes af) Ritmester Stranz (giennem Side-
 Indgangen). Officerer med Vagt. (Langt
 fra høres Dødsmarsch af Trommer.)

Prindsen af Homburg.

Udodelighed! Nu er heel du min!
 Med tusindfoldig Soelglands straaler du
 Igennem mine Vines Bind til mig.
 Mig vore Vinger ud af begge Skuldre,

I giennem stille Æther-Regioner
 Min Aand sig svinger blidt mod Himlen op;
 Og som et Skib, bortført af gunstig Vind,
 Seer Havnens muntre Stad at synke bag sig,
 Saa svinder Livet for mig meer og meer:
 Nu stielner end jeg Dmrids kun og Farver,
 Nu ligger Alt i Taage under mig.

(Prindsen sætter sig paa Bænken, der midt paa
 Pladsen gaar rundt om Gegetræet; Ritmester
 Stranz gaar noget bort fra ham og seer op til
 Terrassen.)

Prindsen.

Ah, hvor dog Natviolen listigt dufter!
 — Siig, mærker du?

Stranz

(Som igjen kommer tilbage til ham).

Det er Levkoi og Nellik.

Prindsen.

Levkoi? Hvor kom den hid?

Stranz.

Jeg veed det ei. —

En Pige muligt har den plantet her.

— Maa jeg en Nellik byde dig?

Prindsen.

Sa, tiere!

Jeg hjemme vil bevare den i Vand.

Ellevte Scene.

Churfyrsten (med Laurbærkrandsen, om hvilken Guldkjæden er slængt). Churfyrstinden. Prindsesse Natalie. Feldmarschal Dörfling. Oberst Kottwitz, Hohenzollern, Golz o. s. v. Hofdamer. Officerer. Pager med Fakler (komme frem paa Slots-Terrassen). De Forrige.

Hohenzollern

(træder til Rækværket og vinker med sit Tørklæde til Stranz, hvorpaa denne forlader Prindsen og taler med Bagten i Baggrunden).

Prindsen.

Hvad er det for en Glands som sig udbreder?

Stranz (kommer tilbage).

Min Prinds, vil du behage at staae op.

Prindsen.

Hvad er der?

Stranz.

Intet, du kan frygte for. —

Jeg Bindet kun vil tage fra dit Die.

Prindsen.

Slug Lidelfernes sidste Time?

Stranz.

Ja! —

(da han har løst Bindet.)

Held dig og Hæder; thi du er det værd!

(Churfyrsten giver Prindsesse Natalie Krandsen, hvorved Rieden hænger, tager hende ved Haanden og fører hende ned ad Terrassen. Churfyrstinden, Herrer og Damer følge. Natalie, omgivet af Fakler, træder frem for Prindsen, der forbauset staaer op; hun sætter ham Krandsen paa Hovedet, hænger Rieden om ham, og trykker hans Haand til hendes Hjerte. Prindsen besvimer.)

Natalie.

O Himmel! Glæden dræber ham!

~~Hjælp! Hjælp!~~ (der har grebet ham).~~Hjælp! Hjælp!~~

Churfyrsten.

Lad Torden fra Kanonerne ham vække!

(Kanonskud. En Marsch. Slottet oplyses.)

Kottwitz.

Prindsen af Homburg leve!

Officererne.

Leve! Leve!

Alle.

Held Sejrvinderen ved Gherbellin!

(pludselig Stilhed.)

Prindsen.

Nei sig! Er det en Drøm?

Rottwitz.

En Drøm, hvad andet?

Adskillige Officerer.

Til Kamp! Til Kamp!

Grev Truchsz.

Til Slag!

Feldmarschallen.

Til Kamp og Seier!

Alle.

I Støvet ned hver Fædrelandets Fiende!

